

גליון שיחת חברים מימי הנחל

י"ז ע"י
איחוד האברכים הצעירים דחסידי ברסלב ירושלים
שע"י "מורשת הנחל"

גליון ט' גליון מורחב לרגל שבת התאחדות "מורשת הנחל" משפטים תשע"ב מירון

דבר האיחוד

אנשים כשרים, צדיקים וטובים.

רביז'ל בליקו"מ קמא (תורה לד') ציווה "וגם צריך כל אדם לדבר עם חברו ביראת שמים, כדי לקבל התעוררות בלבו מהנקודה שיש בחברו יותר ממנו, כמו שכתוב: "ומקבלין דין מן דין"... והנקודה הזאת, הוא בחינת צדיק לגבי חברו והנקודה הזאת מאיר ללב חברו, הנקרא ואו. וכל הנקודות הללו, הינו הנקודה הנקרא פי דבר חכמות, וגם הנקודה שיש בכל אחד מה שאין בחברו הם ענפים להצדיק, שהוא נקודה כלליות של כל ישראל לקבל מתחלה מהצדיק, אחר-כך יקבלו דין מן דין, וכל אחד יקבל מיניה וביה".

וכתב גאון עוזינו מוהרנ"ת זיע"א בלקוטי הלכות (הלכות תפילין ב אות ד') "כי נקודת צדיק הדור הנ"ל היא בחינת ראש מוחין כנ"ל בחינת נקודה העליונה הנ"ל ונקודה שכל אחד מקבל מיניה וביה זה בחינת נקודה התחתונה שהיא סמוכה אל הלב ומאירה לשם והמשכת ההארה מנקודה עליונה לתחתונה נעשה על ידי כלליות ישראל על ידי שנקשרין ונכללין זה בזה ומאירין זה לזה, על ידי זה יכול לקבל הארה נקודה התחתונה מנקודה העליונה דהיינו שהנקודה שאצל כל אחד ואחד בפרטיות מקבלת מנקודה העליונה שהיא אצל צדיק הדור, כי בודאי כל אחד ואחד בפרט, הוא רחוק מאד מצדיק הדור ואי אפשר לקבל ממנו רק על ידי כלליות ישראל על ידי זה נמשכת ההארה ואי יכול לקבל כל אחד ואחד בפרט גם כן".

וביתר שאת מדגיש מוהרנ"ת זיע"א בהלכות ברכות הראיה ושאר ברכות פריטיו (הלכה ה אות ו) "ובפרט כשרואין את חברו שייכולין לדבר עמו בפרוש מהתכלית, כי בכל עת שפוגעין באיזה אדם בפרט בחברו החביב עליו, צריכין תכף להזכיר את עצמו בתכלית העולם הבא, כי מהאדם יכולין להבין ולשמע ביותר רמזים שהם בחינת זכרון".

המורם מכל הנ"ל, שלקבל מנקודת הצדיק בפרטיות, אי אפשר, כי אם ע"י האחדות ושיחת חברים, שמדברים מתכלית עולם הבא, והוא הכלי שממשיך את התעוררות האהבה.

ברסלבער חסיד, טייערע ברודער!

כשאתה זוכה להשתתף בחבורות מידי שבוע, הינך נעשה חלק ומצטרף לאותו כח עצום, כח הציבור, המשלים את עבודת ה' הפרטית, כדברי מוהרנ"ת זיע"א בליקוה"ל (קריאת התורה ו לב) "אם אין אני לי מי לי וכשאני לעצמי מה אני ואם לא עכשיו אימתי. היינו עניני הנ"ל שצריכין שניהם דווקא לקרות בציבור ולהשלים פרשיותיו בפני עצמו כדי שעל ידי זה יזכה להכללתו נפשות הצבור הקדוש שזה עיקר בחינת קבלת התורה כנ"ל... והוא... וכשאני לעצמי מה אני כי בודאי תורתו ועבודתו בעצמה אינה נחשבת. כי עיקר בחינת קבלת התורה שמחויב כל איש ישראלי לקבל בכל דור, שהוא רק על ידי שיתחבר ויכלול בתוך הצבור הקדוש כנ"ל... וכל כוונת התנא להורות לאדם הרוצה לפקח על ימי חייו שלא יאבד ימיו ח"ו. שצריך להשתדל לבקש ולחפש מאד ולהתפלל להשם יתברך שיוזכה למצוא רבי אמתי עם צבור הגון שהם תלמידיו הנלווים אליו, ויאהז בזה וגם מזה אל תנח ירך להתחבר בכל עבודתו בתורה ותפלה עם הצבור ההגון כנ"ל. וגם בפני עצמו יעסוק בתורה ותפלה בעת שאינו יכול להתוודע עם הצבור, וגם אז יהיה מקושר עמוהם בפנימיות לבבו שכל כוונתו בעוסקו בתורה ותפלה יהיה שיוזכה להכלל תמיד עם הצבור הקדוש הנכללים בהרבי האמתי שיש לו בחינת רוח הקדש וכו' שעיקר התיקון על ידו".

ידוע בכל הדורות אצל אנ"ש שהיו חבורות לשיחת חברים, כמו שהיה מספר רלוי"צ ז"ל על חבורת ר' סענדער טרוויצער ז"ל, ר' מרדכי שוחט עם חבריו ר' אברהם שטרנהרץ ז"ל, שהקפידו יום יום על שיחת חברים, וכידוע שבשנה אחת ביום הכיפורים כשהגיע השעה הקבועה, חשב אחד מהם לשלל הפחות ויך למקום הקביעות, אע"פ שחבירו בוודאי לא יבוא, וכשהגיע לשם ראה את חברו שכבר מחכה עליו, ועד כהנה וכהנה על קביעות שהיה לאנ"ש. וביותר כפי שהתבטא שבזמנים הקשים באומן, מי שהיה לו חבורה החזיק מעמד ביותר".

אברך יקר!

ביד לזכות ולזכות את הכלל, בהצטרפות לחבורות, בהשתתפות מידי שבוע בדיבור ובהשפעה מהנקודה השייכת ללבך – לזולת, ולקבל מהנקודות הנפלאות שיש בחברים, ולהכניס את החיות שיש לך בעבודתו יתברך, לכלל!

אליך אברך יקר, ברעסלבער חסיד
השונה ממיימי הנחל נובע מקור חכמה
אחדשה"ט וכוט"ס

הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד.

בחסדו הגדול יתברך, זוכים אנו זה כמה שנים, להתאסף ולהתלכד יחדיו בצילא דמהימנותא דרשב"י – לשבת התאחדות והתעלות – כלל אנ"ש הי"ו מכל קצוות הארץ. אורת הקודש שאין דוגמתה לא נמחית מאתו, האחדות הנפלאה, ההתלכדות האמיתית בלב שלם, קיום עצות רביז'ל: חצות, הניעור בלילה, פאר טאג'ס, וותיקין, תפילה בכוח זמירות, שמחה וריקודין ועוד ועוד בפשיטות גמור כרצון רביז'ל. השמחה הגוהה והדיבורים הנלהבים כגחלי אש – כל אלו אינם יכולים להמחק מלבותינו.

אך כל אחד חושב בליבו, מי יתן ואזכה להמשיך הרגשות אלו, עבודות נפלאות אלו, שמחה אמיתית שכזו, לכל השנה כולה, איך אוזכה לעשות כלים שעל ידם אקבל את השפע האלוהי הנמשך בשבת התאחדות זו.

עוברת שנה ועוד שנה, ובלב הרגשות עולים שוב ושוב אולי בשנה זו אמצא מנוח ומרגוע לנפשי השוקקת והצמאה, ואשאב מלא חופניים ממעיני הישועה – לכל השנה.

רבינו הק' ציווה עליו על האחדות בין אנ"ש ביותר וכמאמרו ז"ל: רק אתם תחזיקו עצמכם ביחד, אז תהיו אנשים כשרים, ולא כשרים בלבד אלא אפילו צדיקים וטובים תהיו (חיי מוהר"ן ר"ח), וכידוע שהמשכת אור רבינו הק' תלויה הרבה באחדות שבין אנשיו, וכמו שמרגלא בפומיה של רלוי"צ ז"ל בשם ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל שהיה חוזר על אמרה זו בכל עת מצוא: "מיר ווייסן נישט וואס מיר וואלטן גיקענט מקבל זיין פון דעם רעבן, ווען מיר וואלטן זיך געהאלטן צוזאמען".

הבה נתבונן בסיפורו הק' (מעשה מו' בעטלירס) "ואלו הכת הנ"ל היה ביניהם אחדות גדול מאד, ולא רצו להתפרד זה מזה שקצתם ילכו אל האילן וקצתם ישארו, כי לא היו כולם ראויים לבוא אל האילן, כי לא נמצא ביניהם כי אם קצתם שהיו בהם מדות הנ"ל אבל השאר לא היו בהם אלו המידות. ועל כן נתעכבו כולם, עד שיהיו יגיעים וטורחים שאר אנשי הכת הנ"ל, עד שיהיו בהם גם-כן המידות הנ"ל, כדי שיהיו כולם ראויים לבוא אל האילן. וכן עשו ויגיעו וטרחו עד שבאו כולם לאלו המידות הנ"ל. ובספר הק' (ליקו"מ י"ג) "ורמאי גלא קלא לחברתה: חברתי, מי שבקית מידי בעלמא דלא שטפיתה, וניתי אנא ונחרבה - היינו, כשאחר-כך, כשכל אלו הנפשות חוזרים מעיבור הנ"ל, ועל-ידי הכלליות נתוסף בהם אהבה זה לזה, ואז מעוררין אלו לאלו ואומרים זה לזה ומוכיחין זה את זה: אחי, שמא שבקת איזה מדה בעולם הזה, שעדין היא מושלת עליך ואין אתה יכול

להתגבר עליה, וניתי אנא ונחרבה - היינו אסייע לך לכלות את המידה הזאת ממך, והשיב לו: פוק חזי גבורתא דמרך, שהוא החכם הנ"ל; ראה כמה כוחו גדול, דאפילו כמלא חוטא דחלא לית דעבר - פירש ר"ש: אפילו כמלא רוחב החוט לא יכולתי לצאת חוץ מן החול; פירוש: את שואלת אותי, שמא שבקתי מדה בעולם שעדין לא תיקנתי אותה - תדע חברתי, שעדיין אני מושקע בכל התאוות, ועדיין לא יצאתי מן החול אל הקדש אפילו כמלא חוט, ובודאי מי שהוא במדרגה כזאת, בודאי לית דעבר - היינו שאי אפשר לו לבוא לבחינות עיבור הנ"ל (עיין זוהר ויקהל קצ"ה: ר"ג:); ואף-על-פי-כן, פוק חזי גבורתא דמרך - הינו כח החכם, שכל כך כוחו חזק, שאפילו נפש שלי העלה בעיבור.

כשנתבונן בדבריו הק' נראה בחוש את כוח האחדות שבין אנשיו, שכשזוכים להיות ביחד, וכל אחד חושב על חברו, בזה ממשכים על עצמנו את כוח הצדיק - דווקא ע"י שכולם יחדיו עובדים אותו יתברך, כולם ביחד יוכלו לשבר את התאוות, ויוכלו להגיע להאילן הגדול, שהוא כוח הצדיק - פוק חזי גבורתא דמרך.

ידועים דברי הרמב"ן זיע"א על הפסוק "מה תעירו ומה תעוררו את האהבה עד שתתפזר" - עד שתעשה כלי שהוא החפץ - שעל ידו תמשיך את התעוררות האהבה לזמן רב. הנלמד מכך שכדי לזכות להמשיך את אהבת השי"ת הנמשכת ע"י אהבה שבין אנשי הצדיק, הוא ע"י שעושים חפץ וכלי לעורר את האהבה.

לאחר התבוננות בכל הנ"ל, עליו להתבונן מזה הכלי שע"י נוכל להחזיק את עצמנו יחד, שע"י ממשכים את הצדיק בינינו, שע"י יעשה מאיתנו

נקודת החבר

הר"ר ראובן שיף הי"ץ

"אור פניך עלינו אדון נשא"

ה', וכפי שנתבאר לעיל קצת מן הקצת טיפה מן הים הגדול של רבינו הקדוש לתלמידו בענין זה.

אמנם לבאר ענין זה לפרטיו יכלו אילי נביות, ולא באתי בזאת רק להתעורר ולהתחזק על פרט אחד, והוא: נחיצות חשיבות ומעלת "הארת פנים". ראשית כל שעי"ז מתחיל הקשר בין החברים. ואפשר אולי להסמך לכך מה שאמר רבינו הקדוש בעת שהזהיר לקרב נפשות להשי"ת "שרצונו היה אפילו לדבר עם בני העולם שיחות חולין בעסקי העולם אולי יצמח ויתגלגל מזה דיבורים שיעוררו אותם להשי"ת" (שם תקמ"ג ע"י"ש). ועיין בסוף תורה ל"ד.

אולם על של עתה באתי, על קיום מצוות עשה של "ואהבת לרעך כמוך" להאיר פנים זה לזה כפשוטו וכמשמעו. להראות פנים שוחקות עד שיראה לזכר שבעיניו, וכמו ששנינו בגמ': "אמר ר' יוחנן, טוב המלכין שיניים לחברו יותר ממשקהו חלב שנאמר: ולבן שיניים מחלב" (כתובות ק"א). הרי לנו מצוות עשה של 'ואהבת' ומצוות והלכת בדרכיו - מה הוא חנון אף אתה חנון, בהישג יד, וליתר דיוק בהישג פנים. עם קצת שימת לב שכאשר פוגשים חבר לדאוג שיראה את לזכר שיניו (מלכין שיניים) לחברו, ואין זה מאמץ קשה מדי אם רק נשים על לב את גודל הזכות, ובדאי כשמוסיפים גם שאילת שלום זה לזה והתענינות בשלומם הגשמי והרוחני אשר עי"ז בדרך כלל נתגלגל איזה חיזוק בעבודת ה'.

ברם עצם ה"הארת פנים" עוד לפני הכל ממש, דבר זה בלבד, דהיינו עצם זה שמסתובבים עם 'פנים שוחקות ומאירות' הרי הוא כבר מעלה עצומה עד מאוד. וכפי שגילה לנו רביה"ק תחת אחד השיחים בגודל מעלת השמחה ענה ואמר: "גם ע"י שמחה יכולים להחיות אדם אחר, כי יש בני אדם שיש להם יסורים גדולים ונוראים רח"ל ואי אפשר להם לספר מה שבלבם והם היו רוצים לספר אך אין להם בפני מי לספר ולהשיח עמו את כל אשר עם לבבם, והם הולכים מלאים יסורים ודאגות וכשבא אדם עם פנים שוחקות יכול להחיות אותם ממש, ולהחיות אדם אינו דבר ריק כי הוא דבר גדול מאוד, וכמו שמונא בגמרא (תענית כ"ב) מהני תרי בדחי שזכו למה שזכו ע"י זה שהיו משמחים בני אדם" (שיהח"ר מ"ג).

וכידוע המעשה שם בגמרא, שאמר אליו הנביא לר' ברוקא חזוהא על שני אנשים שעברו שם ברחוב שהם 'בני עולם הבא', וכששאלם ר' ברוקא מה מעשיהם, אמרו לו: "אנשי בדיחי אנן". פירש רש"י: "שמחים ומשמחים בני אדם". עכ"ל. וכשהם רואים אדם עצוב משמחים אותו, וכן כשרואים שנים שיש מחלוקת ביניהם, טרחוני, [פירש"י: במילי דבדיחותא ביניהם] עד שעושים שלום ביניהם, ועל זה זכו להיות בני עוה"ב, והכל ע"י 'פנים שוחקות'. אכן לא לחינם מתגבר הבע"ד על דבר פשוט כזה שכמעט שאינו מצריך התאמצות, רק קצת עקמות שפתיים ולהלכין השיניים לחבירו, והבע"ד מכביד זאת בכל מיני כבודות ולפעמים מתלבש במצוות עפ"י רוב מחמת היראה והרצינות הנדרשת לעבודת ה', ולא חלי ולא מרגיש שדייקא בגלל זאת היראה יש לו ליהדר מאוד לא להפסיד מצווה רבה כזו, ולציית לרבינו הקדוש שהזהירנו לילך עם 'פנים שוחקות'.

נחזור לראש, כמה אנו זקוקים להארת פני השי"ת, וכמו שאנו מתפללים שלשה פעמים ביום 'ברכינו אבינו כולנו כאחד באור פניך', וכמו שנתבאר לעיל אפשר לומר שלא לחינם מבקשים אנו בקשה זו באמצע ברכת 'שים שלום' כי הא בהא תליא.

בעמדנו עתה בעת נסיעה לצדיק ב'שבת התאחדות' של כלל אנשי שלומינו באתרא קדישא 'מירון' אצל התנ"א רשב"י זיע"א, בצל רוחו של רבינו הקדוש זיע"א, הרי אנו מאלו האנשים הנוסעים ובאים לצדיקי אמת שראוי שיתוסף בהם אהבה זה לזה. יהא רעווא מן שמאי שנוכה להרבות אהבה ואחוה שלום ורעות מתוך הארת פנים זה לזה, וכפנו נשא לאל נורא עלילה "אור פניך עלינו אדון נשא ושקל אשא בבית נכון ונשא" בקרוב בימינו אמן.

בנוסף היוצרות לפרשת שקלים מבקשים אנו בתחינה ובנעימה: "אור פניך עלינו אדון נשא ושקל אשא בבית נכון ונשא"

"כי בגלותינו כביכול הקב"ה בהסתרת פנים, כמו שכתוב "הסתרת פניך" שהוא בחינת רחמים, ופנה עורף שהוא בחינת דין, וכל תפילתנו ובקשתנו על זה שפנה עורף אלינו שיחזיר את פניו כמו שכתוב "פנה אלי" וכמו שכתוב "יאר ה' פניו". (ליקוטי מוה"ר תו"ב)

הגלות היא תוצאה של הסתרת פני הקב"ה כביכול, כי הרי הקב"ה קיים בגלות כמו בגאולה "אני ה' לא שנית", אלא שכביכול מסתיר פניו מאיתנו, אין לנו הארת פנים ממנו וזה כל הגלות. רק יאר ה' את פניו אלינו כי אז השקל נשא בבית רם ונשא, כי הארת פנים הרי היא רחמים שתוצאותיה גאולה.

והנה לפי הכלל שקבעו לנו חז"ל שיש הנהגה של 'מדה כנגד מדה', ובאיתערותא דלתתא איתער לעילא, חשבתני, אולי כמה שנתחזק אנו במידה זו של 'הארת פנים' כך נוכל להמשיך מלמעלה 'הארת פנים', הן בפרטיות שיאיר הקב"ה פניו באופן פרטי לאותו אדם, ואז יזכה לגאולה פרטית בבחינת "קרבה אל נפשי גאולה", והן באופן כללי שכמה שנרבה בזה נוכח עי"ז לגאולה הכללית.

■ ■ ■

אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלינו שנפל חלקינו וחבלינו להתקרב לאור האורות, ולהיות נמנים על אנשי הצדיק ב'חבורה אהובה וחביבה כזאת של חברים אהובים' (חיי"מ שט"ו), וכבר אמר רבינו הקדוש: "העולם ראוי שיתמחו עצמם על האהבה שבינינו" (חיי"מ רצ"ב), וגילה אזינו בנפלאותיו, שאחד התיוקונים היסודיים להינצל מחרפת התאוות והאהבות הרעות ולהתקשר באור החסד השורה ביסוד דאצילות' שהוא בחינת "הצדיק יסוד עולם" הוא ע"י "נקודת החבר", שצריך כל אדם לדבר עם חבירו ביראת שמים כדי לקבל התעוררות בלבו מהנקודה שיש לחברו יותר ממנו כמש"כ "ומקבלין דין מן דין" (תו"ד).

ובדאי ששיחת חברים וקבלת נקודת החבר נעשה ע"י אהבת חברים בלב ונפש חפיצה מתוך אהבת אמת, כי 'אלו האנשים הנוסעים ובאים לצדיקי אמת, ראוי שיתוסף בהם אהבה זה לזה ויעוררו ויזכירו זה את זה בעבודת ה', וזה סימן שהיה כוונתם רצויה בעת שהיו אצל הצדיק והתחילו להתחדש לטובה" (ליק"ע צדיק כ"ד ע"פ תו"ד ג). הסימן איפוא לכך שכוונתנו רצויה בזמן שהותנו אצל הצדיק הוא: ריבוי האהבה זה לזה ושיחת החברים בעבודת ה'.

מהרנ"ת בהלכותיו מרבה לבאר באריכות, גודל עוצם מעלת חיוב אהבת חברים שע"י יכולים להמשיך השגות אלוקות שזה בחינת "התקינו שיהא שואל בשלום חברו בשם", כי ע"י השלום דייקא ממשמחים השגות אלוקות (נויקין ד' י"ז). ורק עי"ז נחשבים כולם צדיקים, כי מתחברים יחד חלקי הנקודות טובות של שמירת הברית שיש בכל אחד, וגם עי"ז שמתחברים יחד באהבה יש להם כח לקבל הארת הצדיק יסוד עולם (שותפין ד' ג). ולא אלאה אתכם אחי ורעי בריבוי העתקות, לכו נא ל"אוצר היראה" (כשמו כן הוא) ערך "שלום ואחדות" וראו שמה ב"ח סעיפיו גודל עוצם מעלת השלום ואהבת חברים.

אולם ברשותכם אחזור לראשית דברי, הן ברורים הדברים שיסוד הענין הוא "אהבה אמיתית" וכמו שאמר רבינו ל: "האהבה שיש בין הרשעים והקלי עולם אינה כלום, כי אינה אהבה אמיתית רק כל אחד מתכוון להנאת ולטובת עצמו, והכל בשביל חנופה וכל אחד מקנא בחברו, אבל האהבה שיש בין הכשרים והיראים בפרט אהבה שיש בין הצדיק ואנשיו זאת האהבה אין לשער והוא אהבה אמיתית" (חיי"מ תע"א עי"ש). 'אהבה אמיתית' היא איפוא: אהבה שמביאה לתכלית, לדיבורים ושיחות בעבודת

סיפור התקרבות

במדור זה נביא בעזרה"ת 'ספורי התקרבות' ממקורבים חדשים גם ישנים, ואנו תפילה שנוכח כולנו להיכנס יחדיו ב'חדר של רבינו' ולקיים את כל אשר יצוה בתמימות.

הרה"ח ר' אפרים נחמן אנשין שליט"א

עמדנו פעם קבוצת אברכים עם ראש הישיבה הגה"צ ר' אברהם יעקב זלונק"צ ז"ל ושוחחנו בדברים עמוקים בנוגע לגדרי מצוות הבטחון וההשתדלות, סוגיה קשה וידועה. לא הגענו לכלל בהירות בזה, וכשהגעתי הביתה מצאתי הלכה נפלאה בליקוטי הלכות (הל' ד' שומרין הלכה ג') בה מאריך מוהרנ"ת לבאר בבהירות גדולה ענין זה של בטחון והשתדלות לפי הענין של חלל הפני המבואר בתורה ס"ד. למחרת הבאתי לו את הליקו"ה, הוא לקח את הספר והתיישב על מקומו בכותל המזרח כעשרים דקות כשהוא לומד את ההלכה בדרך בעלי המוסר מתוך התלבויות והתעוררות. משגמר הגיע אלי ואמר לי: "אפכים! (בפתח) כפי שקרא לי תמיד, ונימוקו עמו כי זה לא בסוף פסוק... החייתני! אף פעם לא היה לי בהירות כזאת בבטחון! יישר כח!"

אותו חבר יקר, עקב כשרונותיו נתמנה עם חלוף השנים למגיד שיעור ואח"כ כראש ישיבה, כמה שנים התגורר באחת הערים הרחוקות ועקב ריחוקו מירושלים התרחק קצת מהקשר עם אנ"ש, אבל נותר אצלו קשר חזק לברסלב, עד היום הוא קשור מאוד איתי, ומעיד על עצמו שאם הוא מתפלל שמו"ע טובה או כל נקודה טובה שיש לו - זה רק מרבינו. בער"ח אלול תשמ"ח כשנסעתי לראשונה לאומן עם אבי, ואמרתי הרבה פעמים תיקון הכללי אצל רבינו, לפני נסיעתי בחזרה חשבתי כי מן הראוי לכוון עבור עוד יהודי שאין לו זכיה להיות כאן, ונוכחתי בו שהוא היה המנוע שהבעיר אצלי את ההתקרבות לרבינו, כהכרת הטוב אמרתי תיקון הכללי עבורו והזכרתי את שמו לטובה. כמה חודשים לאחר מכן פגשתי אותו ברחוב וכששמע כי אמרתי עבורו תיקון הכללי בציון עמדו לו דמועות בעיניים... הגיע ערב ראש השנה תש"נ, הפעם הראשונה שהגיעו למעלה מאלף איש לאומן, והנה את מי פגש אני בציון? את חברי היקר הזה!!! אמרתי לו "שלום עליכם" בהתרגשות רבה, והוא מצידי זוקף את הכל לזכות אותו מפגש ברחוב, "התיקון הכללי שאמרת עבורי בציון, האט געריסן שטיקער והוכרחת לי הגיעו..." מאז הוא מגיע מידי פעם לראש השנה באומן.

לסיום, היות וראיתי בגליונות האחרונים דיון בענין הקשר בין הרה"ח רבי שמואל הורביץ להמקובל הרה"ח רבי אשר זעליג מרגליות זכרונם לברכה, הנני לספר מה שראו עיני ולא זר באותה תקופה שאני מספר עליה: היה זה בשבת אחת שהגענו למירון, הציבור ששהה אז היה מורכב בעיקר מאנשים פשוטים, כפריים עם חליפות קצרות, שהגיעו ממספר יישובים כמו מושב גמזו ועוד. היינו קבוצת בחורים בתוכם ר' יהודה לייב פרנק שליט"א ור' אלתר הורביץ ז"ל ולא חפצנו לבלות עמם בסעודה שלישית כי שיעורנו שזו תהיה סעודה פשוטה ללא דברי תורה והתעוררות, לכן עלינו לבד לאיזה חדר וערכנו סעודה שלישית כמנהג אנ"ש עם זמירות ותורה אך הודרנו לרדת תפילת מערים כשאנו משערים שכלל הנראה כבר סיימו מזמן את סעודתם ועוד מעט לא יהיה לנו מנין למעריב. מה נדחמנו כשננסנו לציון, והנה כל הקהל יושב בשולחן הצמוד לקבר, בראש השולחן יושבים ר' שמואל הורביץ ור' אשר זעליג, כשכולם בלי יוצא מן הכלל מטים אוזניהם כאפרכסת לשמוע את דיבוריו הלוהטים של ר' שמואל שדיבר תורה מליקוטי מוהר"ן בדרך, משולב עם מושגים של קבלה וזוהר הקדוש. והנה עד וידוע כי רק לראות את ר' שמואל הורביץ איך שהוא מדבר בערגה וכיסופין, מזה לבד היו מקבלים התעוררות נפלאה ונוראה (אי!) ווי נעמט מען דאס היינט! - - - ולמרהה הפלא כולם הקשיבו לו שקטים עד אל תוך הלילה, ולנו נותר רק להצטער על שלא ידענו מזה בזמן.

מאז ש"התקרבות" לרבינו כפי שסיפרתי, התבוננתי בעבודתם של חשובי אנ"ש בעין אחרת לגמרי, כמו הצעקות של שאר בשרי הרה"ח ר' יענקל תפלינסקי ז"ל, (שאגב, נתבשרנו כעת כי שוב יצאו לאור מכתביו היקרים מפז), גענועיו ועבודותיו של הרה"ח ר' שמואל שפירא ז"ל, ובעיקר היה לי קשר עם העובד הרה"ח ר' הירש לייב ליפל ז"ל שהיה מקרב אפילו את הילדים ובני הנעורים בדיבורים פשוטים, אבל בוערים כגחלי אש. פעם ראיתי עומד בספירת העומר כשידי אחוזות בסורג החלון, והוא צועק מעומקא דליבא "תתיר צרורה" כרבע שעה רצוף, לאחר מכן שאלתי אותו מה מצא במיליאם אלו שכל כך התלהב מהם, ענה לי: "דער יצר הרע פארקניפט, פארפלאנטערט, רבונו של עולם בינד מיר אויף!!!!" (היצה"ר קושר ומסבך, רבש"ע תתיר אותי!) כשהוא מראה בידיו תנועות של התרת קשרים... כבר למחרת צעקתי בספירת העומר שלושת רבעי שעה, ואז קיבלתי טעם בצעקה להשי"ת.

יעזור השי"ת שגם בימינו יהיו לנו שאיפות טובות, שענין רבינו ז"ל לא יהיה ח"ו 'מלומדה' אלא נוכח תמיד להתקרב מחדש ולהרגיש את אור הצדיק בהתחדשות ובהתעוררות. אמן.

תמיהה רבתית עומדת בפני כל מי שמתחיל לקרוא מסגרת זו: "סיפור התקרבות" לחסיד ברסלב וותיק מבטן ומלידה??? וכי לא נולדתי להורים שדווקא שניהם נולדו כבר לחסיד ברסלב, וכי לא עברו כל שנות ילדותי ונעוריי תחת צילם של יקני וחשובי אנ"ש מהדור העבר שהאצילו מהודם עלי והדריכו אותי בנתיבות דרכי רבינו הקדוש???!

כדי להבין מדוע אני מרגיש כ'מקורב' וכמי שיש באמתחתו 'סיפור התקרבות' אקדים מה ששמעתי מאאמו"ר ז"ל, על אביו החסיד ר' שמואל מאיר אנשין ז"ל שאכן דיבר על גדולת רבינו וחיוך את בניו ברוח הקדוש הזה, אבל מעודו לא צויה בפועל מה לעשות, לקום חצות ולעשות התבודדות וכו'. פעם שאל אותו מדוע אינו מצווה את בניו שיתנהגו ע"פ חסידות ברסלב? ענה ר' שמואל מאיר ואמר: "דעם רעבינס זאך אז מען כאפט זיך נישט אליין איז דאס גאר נישט דערווערד..." (ענין רבינו, אם האדם אינו תופס את עצמו בזה, זה לא שווה כלום...)

זה היה מצבי בימי הבחרות המוקדמים, אכן השתייכתי לבית ברסלבאי, למדתי ספרי רבינו והסתובבתי עם אנ"ש דאז כמו החסיד ר' שמואל שפירא וחבורתו, ולמרות זאת לא הרגשתי עדיין את הנקודה הפנימית של ההתקרבות, לא טעמתי את טעמו המתוק של החיות וה'ברען' בעבודת ה', הכל היה בבחינת מצוות אנשים מלומדה, ללא התלהבות ולחם אמיתי ופנימי.

עד שהגיע הזמן הנכון, ע"י חבר יקר שהתקרב לרבינו הקדוש והצית בי את הנקודה הלוהטת של אשו הגדולה של הצדיק, ומעשה שהיה כך היה:

למדתי אז ב'ישיבה קטנה' של עץ חיים (למעשה מדובר בגיל ישיבה גדולה דהיום), כשאני מצהיר על עצמי בפומבי שאני חסיד ברסלב ואפילו הבאתי אתי ספרי ברסלב שהוחזקו במקום מוכבד. ביחד אתי למד בחור ירושלמי בעל כשרון מיוחד ובעל השגה ומוח חריף, שזכה בתקופה ההיא להתקרב לברסלב. היות ובשיבה כמעט שלא למדו עוד חסיד ברסלב הוא התחבר דווקא איתי וביקש מאתי שאמציא לו ספרי רבינו. זכורני שפעם ביקש ממני את הספר "ימי התלאות" שלא היה ניתן להשגה, הלכתי לר' שמואל שפירא וביקשתי ממנו שישאל לנו את הספר, לאחר התלבטויות הוא הסכים להשאיל את הספר כשהוא מזהיר שיעמרו על הספר בשמירה חזקה ומעולה שלא יושפנו עיני זרים וחזן מאותו מקורב לא יהיו עוד מבני הישיבה שיעיינו בספר. (בדרך אגב אנו רואים כמה הקפידו שלא להוציא לשוק ענינים עדינים כאלו).

יום אחד קבענו שיעור בבין הסדרים בספרי רבינו, לקחנו מפתח של חדר שיעורים והבאנו שני ספרי ליקוטי הלכות. התחלנו ללמוד כמה שורות ומיד התלהבנו והתחלנו לדבר 'פון דעם רעבינס זאך', באופן חזק ומעורר כל כך עד שהתלהבנו שנינו לצאת להתבודדות. השדה הקרוב ביותר היה היכן שהיו מתנססות לה שכונת גוש 80 בהמשכו של רח' עלי הכהן, היו שם בונקרים תעלות ומערות שהיו מקום אידאלי להתבודדות. במשך למעלה משנה הלכנו לשדה כל יום בשעות הצהריים, בכין ובחורף ללא התחשבות במזג האוויר.

כך התחברנו יותר ודיברנו יותר, והוא שהיה בעל רגש גדול, דיבר נלהבות מגדולת רבינו ובפרט מספרי"ק ביאור הליקוטים וגדולת ראב"ן. מצידי סיפרתי לו מה ששמעתי מזקני אנ"ש כך שהתבערה הרוחנית הלכה וגברה עד שעשינו תוכניות איך להיות 6 שעות בהתבודדות בשדה. בנקודה זו הרגשתי את השיא מבחינתי, ימים אלו היו הזמן שתפסתי את עצמי והתחלתי לקבל את אור הצדיק בחיות וב'ברען' כראוי, בהרגשת התקרבות של מקורב חדש ממש, וכפי שיחתו של זקני ר' שמואל מאיר, זיך אליין גיכאפט...

אותו מקורב, משנתקרב לרבינו, אחת התוצאות המיידיות היתה, שנהיה מהמתמייים הגדולים ביותר, בזה הוא תירגם את ההתעוררות שקיבל בברסלב, כמתמיד עצום סחף כמה וכמה בחורים ירושלמים שאכן נשארו 'ליטאיים' אבל הלכו איתנו לפעמים לפעל. עד היום כשאני פוגש לפעמים חברים מאז הם שומחים על ההזדמנות לדבר שוב מרבינו הקדוש. לאחרונה פגשתי אחד מאותם חברים, שהוא כיום יהודי נשוא פנים ומפורסם, והוא התבטא בפני כי הוא "פארטיגער ברסלבר" ומה שחסר לו זה רק להגיע ולהתפלל בברסלבר שול... גם האווירה בישיבה היתה אזהרת, כשהמשגיח הגה"צ ר' משה אהרן גולומב זצ"ל הסכים אפילו להקצות מדור מיוחד בארון הספרים עבור ספרי ברסלב, כשהוא מתבטא פעם, שהוא מסכים שיביאו את הספרים האלו כי הם מוסיפים תורה ויראה אצל הבחורים, אך לא מעשיות ושיחות סתם. יצוין כי כל זה נעשה ללא שכנוע להיות ברסלב חסיד דווקא, אלא התקרבות לבוא יתברך על פי עצותיו ותורותיו של הצדיק.

כשלמדתי ב'ישיבה גדולה' של עץ חיים (כולל אברכים דהיום)

כזה ראה וקדש!

שיחת הר"ר אליעזר בורשטיין שליט"א במעמד סעודת מלוה מלכה לציון "עשור למורשת הנחל" במוצש"ק לסדר "והגדת לבנך" (בא) בהיכל הכולל במאה שערים.

[מרגלא בפומיה דר' נתן ליברמנש שליט"א: מעשה במלך אחד ששלח שליח למלך במדינה אחרת שימסור לו שליחות מסוימת, וציוה עליו לכל יתערב שמה על שום כסף שבעולם. והנה השליח הגיע לשם ומסר את שליחותו, ולפני צאתו אמרו לו השרים שהם רואים 'חטוטרות' על גבו, והוא אמר להם שאינו נכון, אך הם התעקשו שיש לו, עד שאמרו לו בוא ונתערב על סכום כסף גדול, אך לא רצה בשום אופן כמו שציוה עליו המלך, והם העלו את הסכום גבוה מאד, עד שחשב שעל סכום גבוה כזה לא התכוין המלך, והסכים תיכף בפניהם להוריד את מעילו העליון והם ראו שבאמת אין לו גיבנת, ונתנו לו את הסכום שהבטיחו.]

כשחזר אל המלך בשמחה רבה וסיפר לו על הסכום הגדול שקיבל על התערבותו, ובזה יגדל אוצר המלך, אמר לו המלך: "שוטה שבעולם! אתה חושב שהעשרת אותי, למעשה רוששת אותי. כי אני התערבתי עם המלך ההוא על סכום כפליים ממה שקיבלת, שיש לי שליח נאמן כזה שלא יעבור על דברי בשביל כל סכום שבעולם]

יש כאן לימוד נפלא לכאן"א, לא לשנות ולא ליפות, לא ללכת עם הדעת שלי אלא ללכת רק כפי שקבלנו מהדורות הקודמים, וכן הדבר לענין החבורות שמתנהלת ב"ה בס"ד, אך כל דבר צריך חיזוק ובפרט מה שקשור לרבינו הק' צריך חיזוק, לפעמים בזמן החבורות מקבל בחור 'ברען' (התעוררות) ללכת ליכולת או ליהר ציון, או ללמוד עם חברות או כל דבר מצווה אחרת, שהבע"ד יכול להתלבש בזה ויחשוב שיצליח יותר טוב בעבודת ה' כשילך אחר דעתו, אבל הנסיון הוכיח שרק אלו שהלכו בתמימות וקבלו בדעתם שמה שהוחלט בחבורה, שיעור, מלוה מלכה, סדר לימוד, או כל דבר אחר, כך נקבל את האור של הרבי, הם אלו שהצליחו וגדלו כראוי לברסלבער חסיד.

ובאמת אפילו אם האדם בטוח במאה אחוז שהוא הולך להרוויח יותר כפי הסדר שהוא החליט, מ"מ אם זה נוגע לכלל, ידועים דברי רבינו בסה"מ (אות תפלה) "צריך אדם להיות נכסף ומשתוקק לטוב הכללי אף על פי שימשך לו לבד הפסד", והמראה מקום על הסעיף הוא מדוד המלך, שהקב"ה אמר לו שלא יבנה ביהמ"ק בימיו כ"א בימי שלמה בנו, ושונאי דוד באו ושאלו אותו מתי יבנה ביהמ"ק? וכוונתם היתה מתי ימות, אבל דוד המלך אומר: "שמחתי באומרים לי בית ה' נלך" דכיוון ששאלו אותו על הביהמ"ק נתמלא שמחה, הגם שתלוי במיתתו, כיוון שמדובר על בנין ביהמ"ק הוא מרוצה על אף שהוא ימות. וכל אחד צריך לקחת חיזוק מכאן לוותר על תועלת עצמו בשביל חיזוק החבורות.

שמעתי סיפור נפלא, שמחזק מאוד על החשיבות להיות בחבורה, ועד כמה חשובה היא עצם השהייה בין כותלי בית המדרש, סמוך לעובדי ה'.

בזמן שלטון הקומוניסטים ברוסיה שניסו בכל דרך לעקור את שם ה', התקיים שיעור בגמרא ע"י הרב ר' יצחק זילבר באחד המרתפים ב'מוסקבה' הקומוניסטית, אך מחמת חוסר מקום לא יכלו להשתתף בשיעור כי אם מספר מצומצם של אנשים,

יום אחד הגיע בחור אלמוני למרתף בו מתקיים השיעור, והתיישב. הבחור, שענה לשם בוריס, לא פתח ספר, ואף לא יצר קשר עם הלומדים, אלא ישב וישב, ולא עשה מאומה. רק הביט ובחן בעיניו את הבחורים שישבו ולמדו במרץ רב.

אמרנו היום בתפלה: טוב יהודות לה' ולומר לשמך עליון "עלי עשור" וכו', ב"ה זכינו שהחבורות הקדושות של 'מורשת הנחל' כבר עומדים עשר שנים, אמנם לא נהגו אצל אנ"ש לעשות עסק עשר שנים או עשרים שנה וכו' אבל השמחה היא שב"ה 10 שנים שזוכים להכניס בבני הנעורים את האש של רבינו, ובמשך השנים עברו מאות בחורים שקיבלו את הענין של הרבי, כמו שקבלנו מהדור הקודם כן השתדלנו להעבירו הלאה, ב"ה זכינו שקם דור של עובדי ה' בחורים שמונחים בענין של הרבי, משתדלים לקיים את עצות רבינו, מתייגעים על תורות בליקו"מ, והכל מתוך תמימות ופשיטות.

אל לנו לשכוח להודות למייסדים חשובי אנ"ש, שנתנו כתף לענין נשגב זה ולוו אותנו ברוחניות וגשמיות, והשתדלו לבא בכל עת שקראו אותם לכינוסים, לשיעורים, ולאסיפות, וכן עזרו בגשמיות, ה' יתן להם כח להשפיע ולסייע הלאה. וכן צריך להודות לראשי החבורות, שמוסרים נפשם ומופיעים בכל ליל שישי ובסעודה שלישית וכן בזמנים אחרים. ותודה מיוחדת לבריה התיכון והמייסד הר"ר אליעזר קירשבוים, והר"ר ראובן שיף - כשמו כן הוא שמנווט את ספינתנו במסירות מיוחדת במשך כל השנה. וכן תודה להר"ר שמואל הכהן אנגל שהכניס את לימוד הליקו"מ אצל הבחורים, ממש תענוג לראות איך הבחורים מסתובבים ותורות ליקו"מ באמתחתם, ויש שזוכים לחדש בתורות רביה"ק ומעלים על הכתב מה שהעלו במצודתם. ואחרון אחרון חביבי בני היקר ר' נתן יוסף שהקריב כל כולו לענין זה, ומסר את עצמו בגוף ונפש ואת כל כחו, מוחו וזמנו. הקב"ה ישלם להם שכרם כפי המגיע להעוסקים בצרכי ציבור באמונה.

קראנו בפרשת השבוע על מצוות קידוש החודש "החודש הזה לכם ראש חדשים", ואומר רש"י, שמשה רבינו נתקשה בקידוש החודש והקב"ה הוציא לו את הלבנה ואמר לו "כזה ראה וקדש", משה רבינו הולך להוציא את ישראל ממצרים ולהביאם לקבלת התורה ולהכניסם לארץ ישראל, הולך לבנות את כלל ישראל והקב"ה אומר לו "כזה ראה וקדש" כמו שמראים לך בדיוק ככה תמשיך להנהיגם, לא להוסיף ולא לגרוע (לא לסובב) 'נישט פאדרייען' ולא ליפות, אלא כזה ראה וקדש.

שמעתי מרלו"ז ז"ל שאמר על כזה ראה וקדש, אם אתה אומר את השיחה 'כזה' כמו שאמרו אותה, אזי 'ראה וקדש' יש בזה ראייה ויש בזה קדושה. ואנו יודעים שהוא היה נאה דורש ונאה מקיים, כמו שראה את אנ"ש באומן בדיוק כך הוא העביר את זה הלאה, עם אותה תמימות ופשיטות, עם אותה ענוה ושפלות, בכל דבר השתדל לדייק אם זה שיחה, מנהג או נוסח, או כל דבר שהוא, הכל השתדל להעביר כמו ששמע, וזכה שהצליח להכניס זאת בקרב אנ"ש, ואת ה'חיידר' הזה משתדלים להעביר ב'מורשת הנחל'.

בשבוע האחרון למדו בדף היומי שבבית המקדש היה 'אבוב' (כלי שיר מעץ חלול) מימי משה רבינו וניגן בקול נפלא, והמלך בא ואמר שראוי לצפותו בזהב כנאה לכלי ביהמ"ק, ועשו כן ולא ניגן יפה כמקודם, ציוו חכמים להוריד את הזהב ושוב ניגן כמקודם. וראיתי לבאר בשם הרב אלישיב שליט"א (השי"ת) ישלח לו רפו"ש במהרה), שהמלך התכוין, שבזמנינו לא מתאים מה שהיה אצל משה וצריכים ליפותו בזהב, אבל הוכח שהשינוי מקלקל, חושבים שמיפיים את זה ע"י הזהב אבל למעשה רק מקלקלים.

לשכנו.

וכיון ששמעתי שמתקיים כאן שיעור של תורה, למרות שאין אני מבין מילה וחצי מילה במה שהינכם לומדים, רציתי להיות ליד צדיקים, ולקיים את מה ששמעתי תמיד בביתו של הסבא שלי, ששינן באוזניי את המילים "טוב לצדיק וטוב לשכנו" ולעתיד לבא כשאבא למעלה אטען ואומר: "מכיון שישבתי עם לומדי תורה אני שייך אליהם וחלקי עם חלקם!"

ועכשיו אתה בא ומסלק אותי מהשיעור? - - -

למותר לציין שהדברים עשו רושם עז על כל המשתתפים, והבחור קיבל רשות להישאר להשתתף בשיעורים.

רואים מכאן את החשיבות של החבורה, שכשיש שייכות לחבורה אפי' שלא תמיד מרגישים את התועלת, מ"מ כשיושבים עמם אזי שייכים אליהם.

[וכן איתא בחי"מ (רע"א): "גודל המעלה של המתקרב אליו אי אפשר לשער, כי כבר נתפשטו דברים כאלו בין העולם שהם מתפארין גם-כן בדבורים כאלו אבל באמת המקרבין שלי ההתקרבות לבד הוא דבר גדול מאד מאד. כי אף על פי שהוא בעצמו הינו המקרב אינו כלום, ואינו מתנהג בדרכי ישר כראוי, אף על פי כן מאחר שהוא בתוך אנשים כאלו שהם מקרבים לצדיק לקדשה כזה

זה בעצמו מועיל לו מאד, ובמשך הזמן יתעורר גם כן ויחזר בתשובה. וראה בעיניך, כי אתם זוכים לשמע דברים כאלו. ואפילו אם אינם שומעים החדוש, רק שזוכים לעמוד בעת שנתחדש חדוש כזה, גם כן אשרי לו מכל שכן כשזוכין לשמע. ואין צריך לומר אם זוכין לשמע חדוש כזה פעם אחת בשנה. אפילו אם לא היו זוכין לשמע חדוש כזאת רק פעם אחת כל ימי חייו גם-כן די לכם, כי אלמלא לא באתם לעלמא אלא למשמע דא די, כמובא בזהר הקדוש (מכל שכן וכל שכן שאנו זוכין לשמע כמה וכמה פעמים בשנה חידושים נפלאים ונוראים אשר לא נשמעו מעולם)].

אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלינו שיש לנו שייכות לזה חבורה של עובדי ה', בחורים שמתייגעים בליקו"מ, והכל ע"פ דרך רבינו כמו שקבלנו מהדור הקודם, אותם עבודות, אותו ליקו"מ, אותו חצות, ותיקין ולכה"פ זמן ק"ש, אותו תמימות ופשטות בכל הענינים, וב"ה שרואים את דור העתיד שגודל בדרך הזה, ה' יזכינו להמשיך להיות שייך לחבורה הקדושה הזאת.

אומרים בשם הבעש"ט שהסימן של דבר שבקדושה הוא שזה 'פרה ורבה', ב"ה מהחבורה של הבחורים נפתח חבורה של הילדים, מכינה ליישיבה, חבורות אברכים, ועוד פעולות בקרב אנ"ש שאין כאן המקום לפרטם וב"ה שרבים הם. וכמו"כ במשך השנים עברו בסדר יומי על כל ספרי היסוד של רבינו, אשרינו!

אנו עומדים עתה ארבעים יום קודם פורים, וידוע מה שאמר מוהרנ"ת, שאם צועקים 30 יום קודם פורים "הצילני מקליפת המן עמלק" אפשר לראות את מרדכי הצדיק בשעת קריאת המגילה. דהיינו שזוכים להרגיש אור הפורים ששם נמצא אור הצדיק, שמעתי מר' בנימין זאב חשין ז"ל שבחודש שבט חזר משה רבינו על כל התורה עד ז' אדר, ובימים אלו נשפע שפע של תורה, ע"כ צריכים להתחזק בתורה ותפילה, ולהתחזק בעניני החבורות ובוודאי נוכה לקיום הבטחת רבינו "האש שלי תוקד עד ביאת המשיח" במהרה בימינו אמן.

וכך עובר עוד יום ועוד יום, והבחור אינו עושה מאומה. רק יושב ומביט בלומדים. לאחר שבוע-שבועיים ניגש אליו המו"ש וביקשו בנעם, מכיון שאינו מבין ומשתתף בלימודים וישנם רבים הצמאים לבא ולהשתתף בשיעורים, אם יוכל לפנות את מקומו לטובת אחרים. ברם, הבחור שמר לעצמו את זכות השתיקה, ולא הגיב.

עברו עוד יום-יומיים, ומשלא חל שינוי במצב, ניגש שוב המו"ש אל הבחור ואמר לו שהוא מתבקש לפנות את המקום לבחור אחר, שאין לו מקום ללמוד.

למרבה ההפתעה, גם הפעם לא השיב בורים לדברים, והמשיך לשבת על מקומו.

משכלו כל הקיצין, החליט המו"ש להעלות מעט את הטון, וביקש מהבחור במפגיע לעזוב את האולם ולפנות את מקומו.

ואז - - -

פרץ בורים בבכי נסער - - -

הוא הפשיל את שרוולו והראה את ידיו המלאים חתכים וניכר עליהם שחבטות רבות הוטחו בהם, ופתח את פיו, ואמר להמו"ש: בא ואספר לך מי אני, ואז תחשוב פעמיים אם לסלק אותי מכאן.

לפני מס' חודשים ישבתי לתומי בבית קפה במרכז מוסקבה. לפתע, הגיעו למקום עשרות שוטרים ובלשים, וחוליות רבות של הק.ג.ב., הכו וחבלו מכות רצח ולקחו למעצר את כל מי שהיה באותה שעה בבית הקפה.

גם אני נלקחתי למעצר, למרות שלא ידעתי כלל מה רוצים ממני, ובמה חטאתי.

במשך שבועות ישבתי בכלא, ואף אחד לא מצא לנכון לומר לי בשל מה אני נמצא כאן. רק לאחר מס' שבועות הובאתי לפני שופט, ששאלני "אתה יודע כמה הינך חשוד" וכשהשבתי בשלילה מוחלטת, ציווה להחזיר אותי למעצר לכמה שבועות נוספים.

לא עזרו לי בכיותי ותחנוני; השופט הורה, והסוהרים קיימו באופן מידי את הוראתו, והוחזרתי לבית הכלא.

לאחר שחלפו כחודשיים תמימים, גילה לי אחד הסוהרים את הסוד הגדול, וסיפר שבאותה שעה שישבתי בבית הקפה, שהו שם 4 מבכירי המבוקשים של הק.ג.ב., החשודים בביצוע עבירות חמורות.

מידע מודיעיני שהועבר לשוטרים, עשה את שלו, ובתוך דקות ספורות הוקף כל האיזור באנשי משטרה וחוקרי הק.ג.ב., ואלו החליטו לעצור את כל מי שהיה בבית הקפה, בחשד שיש לו קשר עם המבוקשים הללו.

"עצרו אותך, כי היית לידם", גילה הסוהר לבוריס ההמום.

"אבל לא היה לי כל קשר אתם" - טען בורים

השיב לו הסוהר: "ישבת עמם אתה שייך אליהם!!"

עכשיו, משידע כמה מדובר, ניגש בורים אל השופט והוכיח בראיות ברורות שלא היה לו כל קשר למבוקשים. השופט השתכנע ושיחרר אותי - סיפר בורים להמו"ש ההמום - לא לפני שישבתי במשך תקופה ממושכת בבית הכלא על לא עוול בכפי.

משיצאתי מבית הכלא, נתתי אל ליבי עד כמה גדולה היא הסכנה בישיבה ליד אנשים רשעים, בבחינת רע לרשע ורע

עשור ל"מורשת הנחל"

...

הפעילות הבאה היתה 'הכנה דרבה' לקראת ימי הפורים הק'.

ימים מספר לפני חג הפורים קיבלו הבחורים היקרים חוברת הנקראת 'איגרת הפורים' בה נקראים כולם להתכנס כהנה ליום ההתחלה של כל ההתחלות 'ועכשיו'... און היינט... ולא סיים.

סדר היום התחיל בתפילת ערבית מוצאי תענית אסתר בהיכל ביהכנ"ס 'אור אברהם', ולאחריה סעודה לסיום הצום, בריבוי שמחה כיאה לליל פורים דפריזים. בסעודה הופתעו הבחורים לקבל חוברת מהודרת שהודפסה במיוחד לסדר הלילה הכוללת: קרי"ש שעל המיטה של האריז"ל (כמנהג רבים מאנ"ש), ברכות השחר, תיקון חצות, תיקון הכללי, תפילה לפורים, ועוד. כשלאד האמירות מובאים ציטוטים מספרי רביה"ק, והריני מקשר וכו'.

לאחר הסעודה – שנגמרה בשעה מוקדמת, פנו הבחורים ללון לאחר קרי"ש שעל המיטה בפנימיות הישיבות הסמוכות שנשכרו במיוחד ללילה זו.

בלילה ההוא בחצות נדדה שנת הבחורים. בנין 'אור אברהם' התעורר לחיים, כשעשרות בחורים אומרים תיקון חצות (תיקון לאה) בצוותא. בחוץ המתין כבר אוטובוס שהסיע את הציבור לציון דן בן יעקב זיע"א. שעת הנסיעה מנוצלת אף היא לניגוני כיסופין והתעוררות.

ביער הסמוך לציון התפזרו הבחורים להתבודדות, ולאחר גמר השעה אמרו תיקון הכללי ותפילה לפורים ליד הציון הק' בהתעוררות עצומה.

בדרך חזר נשא דברים הר"ר ישראל מאיר ברנר שליט"א, כשהוא מקשר את ענין פורים ומחייט עמלק שזינב בכל הנחשלים, לדן בן יעקב ששבטו היה המאסף לכל המחנות.

בחזור הציבור לפנינו ב' לאור אברהם' התקיים שיעור בהל' מגילה מפי הר"ר שמעון צבי שפירא שליט"א. לאחריו הלכו לטבול ולהיטהר לקראת תפילת שחרית-ותיקין, שהתקיימה אח"כ בבח ובהתלהבות, כשניכרות היטב תוצאות לילה קדוש זה. (בתוספת אברכים וחלק מאבות הבחורים שהצטרפו בשלב זה – איך אפשר לוותר על זה?)

לאחר התפילה הסב הקהל לסעודת 'פורים דפריזים' בה השתתף החסיד הישיש הר"ר משה בורשטיין זצ"ל מזקני אנ"ש, ואברכים נוספים כשהציבור הגדול מונה כ-120 איש, הר"ר יצחק (בריי"ט) אנשין שליט"א נשא דברים לכבוד היום, לאחמ"כ התקיימו ריקודים נלהבים כשהבחורים מבטאים במעט את שמחתם העצומה על לילה קדוש ונפלא כזה לו זכו, ואת שמחת הפורים. עם סיום הסעודה חולק שי לכל המשתתפים: ספר שבחי ושיחות הר"ן וספר ליקוטי תפילות.

...

אנו מגישים כאן לציבור סקירה על כלל פעילויות 'מורשת הנחל'. לע"ע רק על שלש שנים הראשונות והשאר נמצא בשלבי עריכה. בקשתנו לכל מי שיש לו תיעודים, תמונות או מסמכים, שיעבירם בהקדם אל ר' שמואל נחמן גודלסקי, העורך.

מוצאי שב"ק פרשת בא תשס"ב

שב"ק יצאה אך מזמן, ובשכונת גבעת משה ניכרת המולה. בחורים אצים רצים אל עבר ביהמ"ד 'אור אברהם' אשר במעלה הרחוב, על פניהם התרגשות רבה. היכל ביהמ"ד מאיר באור יקרות וליד שלחנות ערוכים מלאים בכל טוב יושבים עשרות בחורים ומשוחחים ביניהם בשמחה מופגנת.

זה זמן רב שניכר החיסרון בחבורה ראויה לשמה לבחורי החמד ע"פ דרך רבינו הק' כפי שנמסרה מדור לדור. בפרט ניכר החיסרון לאלו המדברים בלשה"ק שלא השתלבו במסגרות הקיימות בשפת האידיש.

אחרי התייעצות מרובה עם זקני ומשפיעי אנ"ש, קמו האברכים היקרים הר"ר אליעזר בורשטיין ואתו עמו הר"ר אליעזר קירשבוים שליט"א והקימו את 'חבורות הבחורים "מורשת הנחל" בלשה"ק'.

לאחר הכנות מרובות והשקעה רבה התקיימה סעודת 'מלוה מלכה רבתי' בשילוב 'ננס יסוד' במוצש"ק בא כאמור. ההיענות היתה ב"ה הרבה מעבר למצופה. כ-80 בחורים גדשו את השולחנות בהתאספם יחד לשמוע את דבר ד'. זקני אנ"ש פיארו את הכנס בהשתתפותם, ה"ה הרה"ח: ר' נתן ליברמנט שליט"א, ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א ור' יצחק ברי"נ אנשין שליט"א.

מאז החלה פעילות רצופה חובקת ערים ועירות, ומקיפה את כל שכבות הגיל, מינקות ועד שיבה. ודבר רבינו הק' נשמעת ברמה ביתר שאת ועוז.

במלאות 10 שנים לייסוד המפעל הגדול הזה, פנינו לסקור את הפעילות מראשית היווסדה, להציץ מעט ולראות פלאי דרכי ד' יש מאין, איך מתקיימת הבטחת רבינו הק' 'מיון פייערלי וועט טלואין ביז משיח וועט קומען'.

אחרי הכינוס הנפלא החלו הבחורים להתאסף מידי שבוע במוצש"ק בבית הכנסת 'אור אברהם' לסעודת מלוה מלכה. בכל שבוע הופיע משפיע אחר מאנ"ש לדבר בפניהם, כשדגש מיוחד מושם על התמימות והפשיטות בדרך רבינו הק', וקיום עצותיו אף בדורנו אנו, ועל אף הקשיים המרובים וירידת הדורות שנדע לפחות למה להשתוקק.

מספר הבחורים מתרבה והולך. חודשיים אח"כ כבר מונה החבורה כ-100 בחורים כ"י המגיעים מלא פחות מ-36! ישיבות קדו' ברחבי ירושלים עיד"ק.



ע"ש אדמו"ר

הנחל נובע מקור חכמה מברסלב זיע"א



הילולת רבינו באור אברהם



חבורות אהבת משה



הכנה דרבה פורים ס"ג



בקבר שמואל הנביא



בין הזמנים ניסן ס"ד

מפליא במיוחד היה כינוס החג שהתקיים בחוה"מ פסח תשס"ב. במקורו נועד הכינוס עבור הבחורים, אולם השמועה על הכנס פשטה כאש בשדה קוצים, ולמקום הגיע גם ציבור ענק של אברכים.

היה זה ביום ראשון ג' דחוף"מ. השעה 5 אחה"צ, בית הכנסת 'אור אברהם' לובש חג. מאות בחורים ואברכים גודשים את המקום כשמרגע לרגע הציבור הולך וגדל. בהתרגשות גדולה פותח הרה"ח ר' מיכל דורפמן את דבריו בברכת "שהחיינו והגיענו לזמן הזה" – אינו מאמין למראה עיניו – קהל ענק שכזה בליעה"ר הבאים לשמוע את דבר רביה"ק ברמה. לאחריו נשאו דברים הרה"ח ר' נתן ליברמנט שליט"א בהרחיבו על עצת ההתבודדות. אחריו נשא דברים הרה"ח ר' משה ביננשטוק שליט"א – מנחה הכינוס, והזכיר בשם הרה"ח רלו"צ בנדר זצ"ל שיש לנו 2 עדים המעידים על האדם הלא הם: התבודדות וחצות. והאריך בביאור שני יסודות אלו.

לאחמ"כ נעמד הציבור לתפילת מנחה בהתעוררות עצומה כראוי לברסלב'ר חסידים, אח"כ התכבד במושא נעילה הרה"ח אברהם יצחק כרמל שליט"א שהרחיב על ענין כח המושך וכח המכריח. לאחריו מסר ר' משה ביננשטוק את 'דבר החבורה' ומטרת הקמתה:

להיות מקום מיוחד לבחורים מבקשי ד' בדרך רבינו הקדוש המסורה לנו מדורות עברו בתמימות ובפשיטות ללא כחל ושרק כפי שקיבלנו מוקני אנ"ש.

אחרי כן נעמד הציבור לתפילת ערבית וספירת העומר בהתעוררות ובכח 'בוקע רקיעים'. בירחון ברסלב שיצא לאור בשנים אלו מסוכם הכינוס: "ניתן לומר ע"ז 'כנסיה לשם שמים' שהותירה רושם עז על המשתתפים כשאירת השמחה, האהבה והאחדות נחקקת בלבבות ומותירה רצון וכמיהה לעוד..."

...

החבורה גודלת...

בר"ח ניסן נפתחת 'ישיבת בין הזמנים' בסעודת ר"ח חגיגית בבית הכנסת אור אברהם, בה נושא דברים ר' נתן ליברמנט שליט"א בענין ההכנה הראויה לקראת חג הפסח. ראשי החבורה שמו לעצמם מטרה לעודד את הבחורים לקיים את עצות רבינו הקדוש שאי אפשר בדרך כלל לקיימם בזמן של סדרי ישיבה רגילים. ולכן הושם דגש מיוחד על קימת חצות והתבודדות, ונקבעה מילגה גבוהה במיוחד עבור אלו שיהיו נעורים בשעתיים של חצות לילה, כששעה אחת נקבעה להתבודדות דוקא ושעה שניה לתפילה ולימוד התורה הקד'. להפתעת המארגנים עמדו רוב המשתתפים בסדר זה.

מעניין לציין שיישיבת ביה"ז נועדה לבחורים ואברכים כאחד (לאברכים – מילגה גבוהה יותר).

סדרי הלימוד התקיימו אחר הצהריים, בכדי להשאיר את לפנה"צ של ערב פסח לקיום מצות 'כיבוד אב ואם'. בין מנחה למערב נמסרו שחות ממשפיעי אנ"ש כל יום, וכן יצא מידי יום אחר מעריב אוטובוס לעבר ה'פעלד' שבהר חוצבים הסמוך (שכבר הפך עם השנים מהר ושדה לבחי' בית – כמליצת אנ"ש על הבניה במקום...). יוזמה נוספת וברוכה – מידי שבוע שמעו המשתתפים שיעורים בהלכות החג מפי מוצי"ם חשובים שליט"א.

לאחר החג יצאו בני החבורה ליומיים של התעלות בנסיעה לקברי צדיקים, כשאת לינת הלילה (-חציו הראשון כמובן) עשו במושב בית מאיר המוקף יערות לרוב. אח, משתתפי נסיעה זו לא ישכחו את רישומיה לכל חייהם. האחדות, האהבה, קימת חצות ביחד, לשבת במעבה היער באמירת תיקון חצות בצותא, לשורר את הפיוט 'דודי ירד לגנו' בניגון של אנ"ש כשלאחריה התבודדות מתוקה בעומק היער הרחק ממקום יישוב... לאחר תפילת ותיקין בחיות המושך ה'קעמפ' בשיחות ממשפיעי אנ"ש, לימוד ל"ט מלאכות שבת באופן מוחשי בחוה ביישוב. (תמונה בודדת ומעניינת נותרה מנסיעה זו – מוגשת כאן לקוראים) הבחורים חזרו מלאים וגדושים בחיזוק והתעוררות לקראת זמן הקיץ הבעל"ט.

...

התפתחות והתחדשות

'חבורות הבחורים' צוברת תאוצה. בעקבות ההצלחה הגדולה מגיעה דרישה גם מצד בחורים שאינם בדווקא דוברי לשה"ק, וכך התייסדו גם חבורות לדוברי אידיש החפצים להתעלות בדרכי רביה"ק ולקיים את כל אשר יצוה בתמימות.

התוספות בחורים רבים לשורות החבורה, אילצה את ההנהלה לחפש מקום מרווח יותר למען יהיה מקום לכל הבחורים יחד, ושכל הקבוצות יוכלו להתפזר ל'חבורות' קטנים בבנין אחד. אחר חיפושים קדחתניים נמצא הרה"ח ר' ניסים כלפא שליט"א מנהל

מוסדות 'אהבת משה' אשר בטוב ליבו נעתר לבקשתם ואיפשר השתמשות בבנין התלמוד תורה רחב הידיים, לו שמורה התורה עד היום.

מידי ליל שישי מתאספים בחורים לרוב, טעימה כל שהיא ו'לגימה המקרבת' שרים ניגוני התעוררות ודבקות בצוותא חדא, אח"כ מתחלקים הבחורים לקבוצות – לפי השפה והגיל – בחדרי כתות הת"ת, בהם מתוועדים כל קבוצה עם ראש החבורה – אברכים יקרים מאנ"ש – המנחילים לצאן דעת מדרך רבינו הקדוש.

במטרה לחזק את קיום עצת 'הניעור בלילה' נוסעים כל שבוע בני חבורה אחרת ל'פעלד' להתבודדות.

במקביל מומשיכים מידי מוצ"ש בסעודות מלווה מלכא לכלל הבחורים ב'אור אברהם' עם שיחה מפי אחד ממושפיעי אנ"ש.

...

חידוש בחבורות הבחורים.

לדרישת הבחורים נפתחה חבורה מיוחדת ללימוד הספה"ק ליקוטי מוהר"ן בעיון, בהכוונת הרה"ח הבלתי נשכח ר' עמרם יוסף הורוויץ ז"ל הידוע בידעותיו ועיונו הנפלא.

מידי יום ג' בערב מתאספים הבחורים באחד מבתי הכנסת בשכונת 'תל ארזה' ולומדים בחבורות בצוותא, כשהמטרה היא להחדיר את לימוד העיון בליקו"מ באופן המביא לידי מעשה.

...

חבורה לאברכים צעירים

בשמחה רבה קיבלו האברכים את הידיעה המרנינה שנפתחה חבורה לאברכים צעירים הרוצים להמשיך ולהתחזק בצוותא באהבת חברים עם אברכים בני גילם.

החבורה מתקיימת מידי ליל שישי בבנין ת"ת אהבת משה. מתחילים בניגוני ערגה וכיסופים להשי"ת ולאחמ"כ מוגיע מידי שבוע משפיע אחר מאנ"ש לשאת מדברותיו ולחזקם בעניני רבינו. סיפוק רב הובע ע"י המשתתפים והחבורה מרחיבה את שורותיה באברכים נוספים.

...

שבת של התרוממות והתעלות התקיימה בשב"ק פרשת בלק באתרא קדישא מירון בצילו של הרשב"י זיע"א ע"י ישיבת ברסלב ב"ב יחד עם חבורת 'מורשת הנחל'. כ-200 בחורים ועוד כ-30 אברכים בראשות ר' נתן ליברמנט שליט"א השתתפו בשבת המרוממת ויצאו משם בהתעלות מרובה וחיוזוק בדרכי רביה"ק ביתר שאת ועוז.

...

סדרה חדשה של שיעורים בליקוטי מוהר"ן

ביום א' פרשת דברים – אב תשס"ב, החלה סדרת שיעורים חודשיים ע"י ר' נתן ליברמנט שליט"א. השיעור החל לאור דרישת האברכים הצמאים לשמוע את דבר ד'. ההיענות הינה רבה. כ-80 אברכים השתתפו כבר מתפילת ערבית שלפני השיעור.

(לע"ע השיעורים מתקיימים רק פעם בחודש במקומות שיתפרסמו, בתקווה שיתאפשר לקיימם פעם בשבועיים, ואולי בהמשך יימצא ביהכנ"ס קבוע לשיעור נפלא זה).

...

שרשרת פעילות בלתי פוסקת

ימי בין הזמנים של חודש אב מנוצלים אף הם ע"י 'מורשת הנחל' לתורה ועבודת השי"ת. כ-100 בחורים משתתפים במסגרת ישיבת ביה"ז המתקיימת ב'אור אברהם'. לפנה"צ לומדים הלכות ארבעת המינים, ואף הופיעו כמה מוצי"ס חשובים להדגים את הדברים הלכה למעשה.

וכמובן – כמסורת מורשת הנחל – מושם דגש רב על קימת חצות, וגם מוקצב לזה מילגה מיוחדת.

לקראת סיום ישיבת ביה"ז מתקיימת נסיעה מיוחדת לקברי צדיקים.

...



הכנה דרבה פורים ס"ג



חבורות ליל שישי חוט של חסד תשס"ט



חבורות הנערים באהבת משה סה



מירון תרומה ס"ג



מוצ"ש חוקת ס"ג סיום שיחות הר"ן

חוליה חדשה



ל"ט מלאכות - בית מאיר תשס"ב



חבורות אהבת משה



מוצש חוקת ס"ג סיום שיחות הר"ן



מבחן אצל הגאבד מכינה תשס"ז



נסיעה לקברי צדיקים ס"ה

ליל שישי אור לכ"ז תשרי תשס"ג. בנין ת"ת אהבת משה ברח' שמואל הנביא ירושלים.

שבעה נערים בגיל בר-מצוה יושבים יחד ומתנועעים בהתמדה ליד הספרים הפתוחים לפנייהם. בראש יושב המושג המסור ר' אליעזר קירשבוים שליט"א, ומנצח על המלאכה

יום זה חקוק היטב בזכרונות הנערים שכבר הפכו כיום לאברכים. ביום זה נפתחה ישיבת ערב - מכינה ליישיבה שבה מתכוננים ליום הגדול - יום קבלת עול המצוות ועול נועם התורה, ע"פ דרך רביה"ק בשמחה ובהתרוממות. וכן לומדים הלכות תפילין מתוך שו"ע ומשנ"ב, לדעת את המעשה אשר יעשון.

לא ארך הזמן והשמועה עשתה לה כנפיים, וכבר מונה המכינה עשרים נערים הרוצים להתענג על ד'. מבצעים שונים מושקעים ביישיבת ערב, כאשר הדגש הוא להחדיר את ענין רבינו הק' כבר בראשית ימי הבחורות בכדי שגם כשיזקין לא יסור ממנה. דוגמת מבצע 'חנוך לנער' במסגרתו צריכים התלמידים לקיים כמה סעיפים חשובים מידי יום, ביניהם: מארי דחושבנא - התבודדות 5 דקות ביום. 'ובשכבך' - לימוד שיחות הר"ן לפני השינה כדי ללכת לישון מתוך דברי תורה.

מלבד זאת מתקיימת מידי שבוע סעודה שלישית בה שרים יחדיו זמירות, ואברכים חשובים מאנ"ש מדברים לפני הנערים בתורת רבינו הק'. כמו"כ נערכת מידי ראש חודש סעודה בה שומעים הנערים את אחד ממשפיעי אנ"ש.

הורי הנערים מלאים תודות למארגני המכינה, בציינם את השיפור וההתעלות הניכרים בבניהם.

■ ■ ■

שנה למורשת הנחל

זה שנה שלימה שאור רביה"ק מאיר בעולם במימדים עצומים שלא נראו כמוהם בעבר:

- חבורות הבחורים ישיבה קטנה
- ישיבה גדולה
- חבורות האברכים
- חבורה ללימוד ליקו"מ בעיון
- ישיבת ביה"ז וקימת חצות
- ישיבת ערב - מכינה ליישיבה
- כנסים מרכזיים בחגים
- ועוד ועוד..

כל אלו זימנו באופן טבעי את הכינוס השנתי 'במוצש' ק פרשת משפטים ר"ח אדר א' בביהכנ"ס אור אברהם.

כ-130 בחורי חמד ו-70 אברכים מאנ"ש באו לשוש איתנו מושג, להודות להשי"ת על גודל חסדיו עד הלום ולבקש רחמים על להבא. ליד שולחנות ערוכים מסובים הציבור הגדול, יחד עם מקורבים חדשים שנוספו מכאן ומשם עם השתתפות נרחבת של זקני אנ"ש ה"ה הרה"ח ר' משה בורשטיין, ר' צבי פסח פראנק, ר' נתן ליברמנט, ר' יצחק הכהן אנגל, ר' נחמן בורשטיין, ר' ניסן דוד קיוואק, ר' אברהם יצחק כרמל, ר' יהודה קיפנים ועוד.

לאחר זמירות מלוה מלכא בהתרוממות מרובה פותח ר' אליעזר בורשטיין שליט"א ממיסדי הארגון, והנושא במלא עול החזקתו מהחל ועד כלה - בהודאה להשי"ת על כל אשר גמלנו עד הלום, ומכריז בקול גדול על התחלת סדר לימוד יומי בספרי רביה"ק, כעצת זקני וחשובי אנ"ש ובברכתם. מתחילים בספר הק' שיחות הר"ן 2 סעיפים ליום. אח"כ נשא את המשא המרכזי הרה"ח ר' נתן ליברמנט שליט"א המלוה את הארגון מיום היווסדו. ושלא כהרגלו, דיבר במיוחד לבחורים בשפתם, סיפורי מעשיות ועובדות נפלאות מוקני אנ"ש. לאחר דבריו הנלהבים פצחו הקהל בשירה וריקודים סוערים בליווי תזמורת. בסיום הסעודה חולק שי לכל המשתתפים: ספר שיחות הר"ן מהדורת כיס. ר' אברהם יצחק כרמל מתכבד להתחיל במקום את הלימוד היומי - שני הסעיפים הראשונים בשיחות הר"ן.

הציבור התפור בהרגשה שהנה קם לו וגם ניצב ארגון ראוי לשמו, להנחיל את מורשת הנחל נובע מקור חכמה לדורות הבאים, כמקובלנו מדורות עברו ללא שינוי זי כל שהוא.

■ ■ ■

סיום הספה"ק שיחות הר"ן

רק עברה חצי שנה והלומדים החשובים שיחיו שאימצו בחום את התקנה הנפלאה של לימוד שני סעיפים ליום ב'שיחות הר"ן' מצאו את עצמם בלימוד הסעיפים האחרונים.

לכבוד הצדיק ותורתו, מארגנים 'מורשת הנחל' כינוס גדול במוצ"ש ק' פרשת חוקת בביהכ"ס 'אור אברהם'. מאות אברכים ובחורים גודשים את השולחנות ונהרה נסוכה על פניהם. ב"ה הם לומדים את ספרו הגדול של רביה"ק 'ליקוטי מוהר"ן' עמוד ליום כתקנת חשובי אנ"ש, אבל רבים לא זכו עדיין לעבור כסדר על הספרים הקטנים – השיחות והקיצורים.

מה רבתה שמחתם כשהכריזו על סדר לימוד יומי בספרים חשובים אלו. ובהתרגשות גדולה באו לשמוח לגמרה של תורה בשילוב סעודת מלוה מלכה כאמור.

הרה"ח ר' מיכל דורפמן מתכבד לסיים את הספר, ומדבר בהתפעלות בראותו ציבור רב כ"כ, בהדגישו את החשיבות הרבה ללימוד את ספרי השיחות. בסיום דבריו פוצחים הקהל בריקודים נלהבים. לאחר מכן מתכבד הר"ר נתן שפירא מבני ברק לשאת דברים. לבקשת הציבור הוא מדבר בלש"ק כדי לאפשר לכולם להתחזק מנועם דיבוריו. הוא מרחיב במעלות האחדות שעל ידה ממשיכים עלינו את אור הצדיק.

המשך הלימוד נקבע בספה"ק חיי מוהר"ן. מחלקים לציבור ספרי חיי מוהר"ן בהדפסה מאירת עיניים באדיבות מכון 'תורת הנצח', והר"ר משה ביננשטוק שליט"א מתכבד להתחיל את הספר.

מציין ב'ירחון ברסלב': "אגב נודע שרבים קבעו לעצמם חברות מיד לאחר תפילת שחרית ללימוד היומי, וכן ישנן חברות שלומדים בצותא לימוד זה. רבים מעידים גם שבלומד היומי, מכיון שמדובר ב 2 שיחות בלבד ניתנת לנו אפשרות להתבונן בדברים ולהפנימם. וכן הולכים עם השיחות במשך היום. מה שבטוח, שכל מי שלומד את ספרי רביה"ק ושיחותיו ומשתדל לקיימם לעובדא ולמעשה בודאי יזכה להיות צדיק גמור, כהבטחת רביה"ק בפירוש.

■ ■ ■

כמידי שנה התקיימה בחודש אב ישיבת ביה"ז בהשתתפות של כ-100 בחורים. כמסורת 'מורשת' מוקצבת מילגה מיוחדת עבור הקמים בחצות. ביוזמה מיוחדת יצאו הפעם מארגני החבורות לעודד את התפילה בביהמ"ד הנקרא ע"ש הצדיק, באמצעות קביעת סדרי תפילת שחרית כותיקין בבית המדרש הגדול במא"ש ולאחמ"כ סדר לימוד. בליל שישי האחרון נסעו הבחורים לקברי צדיקים לשפוך שיח ולהתכונן לקראת ה'זמן' החדש.

■ ■ ■

הקיבוץ הק' ימי הכסא תשס"ד

מורשת הנחל אינה שוקטת על שמריה, ואף בימים אלו אירגנה ישיבת ביה"ז בקלויז באומן, סמוך ונראה לציון רבינו הקדוש. במסגרתו אף שמעו שיחת הכנה לראש השנה מפי ר' נתן ליברמנש שליט"א.

ירח האיתנים – לפני חג הסוכות ובימי חוה"מ המשיכה ישיבת ביה"ז ביתר שאת ועוז, כהדגש הוא התמדת התורה, קימת חצות, תפילת שחרית כותיקין עם אנ"ש בהשתתפות כ-100 בחורים.

בסיומה יצאו הבחורים למסע בן יומיים להרי הגליל לקברי הצדיקים. את לינת הלילה עשו בצפת ת"ו, שם נערכה גם סעודת מצוה לרגל סיום העמוד היומי ליקוטי מוהר"ן. הר"ר אליעזר בורשטיין סיים את הספר הק' בהתרגשות, ולאחמ"כ שירה וריקודים שנמשכו זמן רב.

למחרת הגיעו לציון הרשב"י, שם התחיל ר' אברהם שלום שישא תורה א' במחזור החדש.

■ ■ ■

הילולת רביז"ל

ביום ג' ח"י תשרי בצהריים התאספו כלל אנ"ש לסעודת הילולא רבתי בסוכת הענק על גג בית הכנסת אור אברהם, בהשתתפות זקני וחשובי אנ"ש שנשא מדברותם לכבוד היום.

■ ■ ■

ביום רביעי אור ל' תשרי התקיימה "שמחת בית השואבה" מרכזית בביהכ"נ אור אברהם מיד לאחר תפילת ערבית – בכדי שנוכל לסיים מוקדם ע"מ שיתאפשר לקום בחצות לילה השמחה והריקודים שהיו שם צרובים בזכרון המשתתפים, כשבאוויר מורגש במוחש "ותקבלון אולפן חדת בחדותא מבחירי צדיקא" [תרגום על הפסוק "ושאבתם מים בששון ממעייני הישועה" ח"ה רביה"ק. כמו"כ התקיימו "הקפות שניות"



נסיעה לקברי צדיקים ס"ה



נסיעה לקברי צדיקים



סיעה לקברי צדיקים סה מתיא בן חרש



סיעה לקברי צדיקים סה מתיא בן חרש



לימוד בין עצי היער

בשמוחה עצומה ובהתרממות הרוח בבנין ת"ת אהבת משה.

...

מידי שנה מתקיימת "הכנה רבתי" לימי הפורים הקדושים, בקימת חצות ותפלה בכוח.

...

כן התקיים כינוס חג רבתי, בהשתתפות מאות מאנ"ש אברכים ובהורים כ"י ושמעו בשקיקה דברים מפי הרה"ח ר' מיכל דורפמן זצ"ל, וכן דיבורים חוצבים להבות מאת הרה"ר אליהו גודלבסקי שליט"א דברי חיזוק נפלאים מתורת רביה"ק ותלמידו מוהרנ"ת, לאחר ריקודים נלהבים נשמעו ברוב קשב דבריו של ר' נתן ליברמנש שליט"א שהאריך בגדול מעלת הצדיק, וקרא לציבור להיכנס ללימוד תורת רביה"ק בעיון ובשימת לב להוציא ממנו את המעשה אשר יעשון.

...

זה כמה שנים שימי ביה"ז מנוצלים ע"י מורשת הנחל לעידוד בלימוד התורה וחיזוק לקיום עצות רביה"ק שא"א לקיימם בזמני הישיבה הרגילים כגון קימת חצות.

בהתחשבות מיוחדת עם הבחורים היקרים תושבי מא"ש, סידרו במורשת הנחל הסעה מאורגנת לאור אברהם, בכדי שלא יצטרכו להטלטל בדרכים בימים עמוסים אלו, ויכלו לשמור על עיניהם כראוי.

פרויקט מיוחד היוו השנה - המבחנים. בהנהלת החבורות שמו דגש לעורר את החזרה על הגמרות שלמדו בישיבות, רבים חזרו ושנונו עשרות אלפי דפי גמרא ונבחנו על כך, כאשר הובטח להם מילגה מיוחדת.

בליל שישי התקיימה תוכנית מיוחדת של קימת חצות, כשלאחר לימוד של שעתיים יוצאים לפעלד להתבודדות, ולאחמ"כ נוסעים להתפלל תפילת שחרית בקברי צדיקים פעם בקבר דוד המלך פעם בקבר שמעון הצדיק או שמואל הנביא.

בסיום ישיבת ביה"ז התקיימה נסיעה מיוחדת לקברי צדיקים לקראת הזמן החדש.

...

ד' באייר תשס"ד נחקק בזכרון רבים כיום בשורה.

לאחר ציפיה ממושכת ודרישה מהורים רבים שרוצים לחנך את ילדיהם בדרך החינוך המקובלת מדור דור בדרך רביה"ק המסורה לנו בספריו וע"י תלמידיו הק', נפתחו "חבורות הנערים" שע"י מורשת הנחל בברכתם ובעידודם של זקני ומשפיעי אנ"ש שליט"א.

כינוס הפתיחה התקיים ביום א' פרשת אחרי-קדושים בביהכ"נ "רומנישע שול" שברח' מא"ש, ולהפתעת המארגנים הגיעו כבר בפתיחה קרוב לחמישים ילדים בליעה"ר. פיארו בהשתתפותם זקני ומשפיעי אנ"ש ר' מיכל דורפמן ר' משה בורשטיין ר' משה אנשין ור' שלום נתן דייטש.

ר' גדליה ברגר הי"ו משגיח החבורות פתח את הכינוס בהסבירו לילדים בטוב טעם את מטרת החברה להתעלות בדרכי התורה והיראה מתוך אהבת חברים נאמנה בדרכו של רביה"ק. אחריו נשאר ר' מיכל דורפמן בהתרגשות מרובה דברי ברכה לילדים היקרים, להוריהם ומחנכיהם. לאחמ"כ דיבר לפני הילדים ר' משה אנשין כשהוא מציב בפניהם בבהירות את הנקודות המרכזיות עליהם יושנת החברה, כמו שנתבאר במכתב ששלחו להורי התלמידים בהדגשת קווי היסוד להנהגת החבורות חינוך למידות טובות ודרך ארץ שקדמה לתורה, התמדת התורה וידיעתה, הדגשה מיוחדת על תפלה במתינות ובכוונה, החדרת דעת רביז"ל לפי דעת התלמידים ע"י שיחות וסיפורים ומבצעים שונים. כחוליה זוהרת מצטרפת חבורת הנערים לשרשרת הפעולות הברוכה של "מורשת הנחל" של תורה חינוך וחסד המוארות באור הצדיק.

ואכן ההשקעה ניכרת. מבצעים מיוחדים נערכים להחדרת מידות והנהגות טובות וקיום עצות רביז"ל ועד היום החברה מוסיפה והולכת ביתר שאת ועוז. רק נציין עובדה מופלאה במינה הנערכת בתקופה האחרונה והיא: "לימוד הלכות ברכת הנהנין". חוברת מיוחדת מונפקת מדי זמן ע"י ר' יוסף צבי פראנק הי"ו, בה מבוארים בלשון קלה ומובנת לצעירי הצאן 'הלכות ברכות' בבהירות נפלאה. וגם נערכים עליהם מבחנים מיוחדים.

"אייערע קינדער זאלט איר דערציילן וואס דא האט זיך געטאן!!"

...



פורים המשולש ס"ה



פורים המשולש ס"ה



פורים המשולש ס"ה



שבת צפת אייר ס"ה



נסיעה לקברי צדיקים ס"ג

תורתו מן לנו היא מאירת עינינו...

השבת פורסת כנפיה על העיר "בית שמש" ובביהכנ"ס זכרון אלעזר – נחלת חן מתכוננים לתפלת המנחה של ערב שבת, ההיכל מלא מפה לפה במתפללים הקבועים דרי העיר, אך בולטים ביניהם האורחים החשובים שבאו לשבות אתם בשבת מרוממות זו – ערב ל"ג בעומר, הלא הם כמאה בחורים יקרים מחבורות "מורשת הנחל" ועוד עשרות אברכים, ראשי החבורות והמארגנים היקרים שיחיו. התפילה עברה בהתרוממות יתירה "וכלהו מתעטרין בנשמתין חדתין". לאחמ"כ פונים הבחורים לאכול סעודת ליל שבת קודש בצוותא באולם הסמוך לביהכנ"ס.

ליל שב"ק, השעה 2:00 בלילה. רק לפני כ-3 שעות עלו הבחורים על יצועם לאגור כוח, וכבר מתעוררים הם לעמוד הכן לעבודת הלילה. ביהכנ"ס מאיר באור יקרות, והספסלים מתמלאים בבחורי החמד עם ראשי החבורות. ביהכנ"ס הופך לחטיבה אחת של ניגון ההולך ומתגבר יחד עם הקהל ההולך ומתרבה. אחרי כן פונים כולם אל מטע הזיתים למרגלות בית הכנסת כדי לקיים את עצת 'הניעור בלילה'.

תפילת שחרית עברה בהתעוררות עצומה ולאחריה סיפורי מעשיות.

לפני סעודת השבת מתיישבים הבחורים להשביע את נפשם כשעה בלחמה של תורה, רק אז מתחילה סעודת צפרא דשבתא. הזמירות מושרים בצוותא, אח"כ נעמד ר' נתן ליברמנש לשאת את דבריו. הוא מאריך במעלת הנסיעה לרשב"י בפרט מתוך הכנה של שבת נפלאה כזו. בסיום דבריו יוצאים בריקודים של שמחה, כשעולה על כולנה הניגון החדש: 'צדיק, צדיק יסוד עולם'.

מציין ירחון ברסלב: כהנה וכהנה ראיתי שמחה, הרגשתי דבקות והתקשרות, והעיקר המון אהבה ואחדות. כאן ב'מורשת' ישנם בחורים חובשי שטריימלאך כמנהגי בני היישוב הישן בירושלים, לצד חובשי מגבעות ליטאיות, דוברי אידיש לצד בני עדות המזרח שאינם מבינים שפה זו.

באווירה של שבת כזו, כמוכן שסעודה שלישית המשיכה במוחין דגדלות...

אך יצאה השבת, וכבר מתכוננים להדלקה הגדולה ברחבת ביהכנ"ס לכבוד הרשב"י זיע"א. בגמר השמחה והריקודים יחד עם ילדי ה'חלאקה', מוזמן כל הקהל להסב לסעודת מלוא מלכה והילולת הרשב"י בשילוב סיום 'חיי מוהר"ן' בסדר היומי והתחלת ספר השתפכות הנפש.

בסעודה נושא דברים הר"ר נתן שפירא מבני ברק במעלת הספר השתפכות הנפש ובגודל כוחה של ההתבודדות. בסיום דבריו התגברו הריקודים עד שהציבור עלה לרקוד על הספסלים מרוב שמחה... לאחר שעה קלה עשתה שיירת האוטובוסים את דרכה למירון.

■ ■ ■

בראש חודש תמוז התקיים מעמד חלוקת תעודות ומסיבת סיום לנערים היקרים לומדי ה'מכינה ליישיבה', אשר אחרי חצי שנה של עמל ויגיעה בהלכות תפילין יחד עם המשגיח המסור ר' אברהם אהרן רייס הי"ו, שגם מסר להם שיעורים בבחינות נפלאה בהלכות אלו, עלו להיבחן על כל הלכות תפילין אצל הרבנים הגאונים: ר' מנחם מנדל פוקס שליט"א מו"צ ידוע ברמות, ור' משה הלברשטאם זצ"ל חבר ה'הד"ץ העדה"ח, והם הביעו קורת רוח מרובה מבקאותם, ומרמת שליטתם הגבוהה בחומר.

המעמד התקיים ב'אור אברהם' בהשתתפות הנבחנים הצעירים עה הוריהם שיחיו, ובהשתתפות ציבור רחב מאנ"ש. כן פיארו את השתתפותם חשובי וזקני אנ"ש הרה"ח: ר' משה בורשטיין, ר' יצחק אנגל, ר' נחמן בורשטיין, ר' ניסן דוד קיואק, ר' ישראל מאיר ברנר ור' אליעזר חיים אסטרייכר.

ר' מיכל דורפמן דיבר על הזכייה העצומה להתעלות על אדני התורה והיראה בדרך רבינו הק', אח"כ שרו ניגוני התעוררות ודבקות, כשמנצח על המלאכה ראש החבורה המסור ר' בנימין פרנק הי"ו. נשא דברים גם ר' נתן ליברמנש, בעניין ניצול כל רגע ללימוד התורה הקדושה.

בסיום המעמד המרגש חילק ר' מיכל דורפמן פרסי עידוד לכל הנבחנים – סט ליקוטי הלכות. לאחריו קיבלו הנערים תעודות הוקרה מהרבנים הבוהנים. אח"כ נשא דברים הרב פוקס שליט"א בהפליגו את גודל כוחו של זקן דקדושה ה"ה רביה"ק מוהר"ן מברסלב אשר דרכו ותורתו עדיין מפכים בעוז ואורו הולך וגדל.

■ ■ ■



נסיעה לקברי צדיקים ס"ה



שבת בחורים שבת זכור ס"ו



שבת בחורים שבת זכור ס"ו



ר' שיעה בער רובינשטיין - שיחות בדרך



שנה למורשת הנחל - רח אדר ס"ג

הרהיבי גבולותייך...

בחודש אב נפתחו ארבעה סניפים ליישיבת בין הזמנים. שניים בירושלים: בכולל שבמקלט רח' שפיצר 3 (באדיבות הר"ר אברהם ירבלום שליט"א) לתושבי מא"ש, ובאור אברהם לתושבי האיזור. סניף נוסף בבית שמש בעזרת נשים של בית הכנסת ז'כרון אלעזר – נחלת חן, וכן בעמנואל בבית הכנסת 'אור זורח'.

■ ■ ■

כרגיל התקיימה ישיבת בין הזמנים בחודש תשרי תשס"ה, וכן שמחת בית השואבה מרכזית והקפות שניות בבית הכנסת אור אברהם בשמחה רבה בהשתתפות אנ"ש.

■ ■ ■

בשב"ק פרשת בא, התאחדו בחורי החמד – בשבת מיוחדת ומרוממת בעיר "עמנואל" אשר בהרי השומרון. לחבורות הבחורים ישב"ק וישב"ג דוברי לשה"ק.

התפילות התקיימו בביהמ"ד "אור זורח" בהתלהבות ובהתרומויות, ואח"כ סעדו את סעודות השבת באולם רחב ידיים בהשתתפות ר' נתן ליברמנט ר' אליעזר בורשטין ור' מנחם קירשבוים ראש הכולל אור זורח מתושבי המקום.

בחצות הלילה התעררו הבחורים ויצאו אל עבר החורשה הסמוכה להתבודדות ושבו לקראת תפילת ותיקין שעברה בכוח ובהתלהבות.

לאחר תפילת מוסף התאספו כל המתפללים באולם האוכל לקידושא רבא ור' נתן ליברמנט דיבר סיפורי מעשיות. ומיד לאתמ"כ המשיכו הבחורים בסעודת שבת בזמירות ונגונים עם ריקודי שמחה. בשבת אחה"צ התקיים סדר לימוד כשכל הבחורים מצטרפים בשקיקה, ולאחר תפילת מנחה נטלו ידיים לסעודת רעוא דרעון בהיכל ביהמ"ד אור זורח, בצותא עם כל הקהל הקדוש. ור' נתן ליברמנט למד תורה בליקו"מ כשהוא מיוחד דבריו לבחורים היקרים. אחר תפילת ערבית והבדלה התקיימה סעודת מלוה מלכה והקהל יצאו בריקודי שמחה וחדוד בלוי תזמורת. ובחיוק רב והתעלות מרובה עלו על האטבוסים בחזרה לביתם.

■ ■ ■

כהנה וכהנה מוסיף והולך ארגון מורשת הנחל להרבות ולהגדיל שם רביה"ק בארץ ובעולם, וכל זה הוא רק טיפה מן הים מהפעילויות של שלוש השנים הראשונות, ועוד הזון למועד.



שנה למורשת הנחל



כולל אברכים לפנה"צ
בביהמ"ד הגדול דחסידי ברסלב

כי תקדמנו ברכות טוב

מקרב לב הננו לברך את האי גברא יקירא, ראש וראשון לכל דבר שבקדושה ובפרט לעניני רביז"ל, עמוד התווך ופטרון כוללנו, הפועל ללא ליאות למען ההדרת התורה ולומדיה, בבית מדרשנו הגדול הוא ניהו

הרה"ח נחמן יצחק דורנבלט שליט"א

לרגל השמחה השוריה במעונו

בהולדת בנו שיחי' למז"ט

נברכהו נאמנה: שיזכה לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ע"פ דרך רביה"ק הסלולה לנו משנות דור, מתוך הרחבת הדעת ובריאות איתנה. ויזכה להמשיך לפאר את עניני רביז"ל ביתר שאת ועוז עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

המברכים בתודה והערכה

אברכי הכולל

גדול העונה

אלכסנדר זושא שטיצר

על מה אנו נוסעים?

לוי יצחק צוקר

המח וכו', ועל כן לא כ"א זוכה להתפלל בכל שבת עם אנ"ש בכח ובכוונה כראוי, לשיר זמירות כראוי מתוך שמחה וכיסופים להשי"ת, להתבודד כראוי בזמן ובמקום המובחר, להתפלל כותיקין, לשמוע דיבורים ממשפיעי אנ"ש, ולעשות ריקודים על שמחת יהדותינו וכו', ועוד יותר מזה הרי כולנו רוצים הרבה פעמים לעשות שבת אצל ה"עיר וקדיש" התנ"א רשב"י זיע"א אך נמנעים מזה שלא יהיה שם מניין של אנ"ש ולא זמירות עם אנ"ש וכו', וכאן יש הזדמנות נפלאה של השיילוב, מצד אחד שבת במירון מצד שני שבת עם אנ"ש, [בדרך אגב כמעט בכל שבוע יש במירון יותר ממניין של אנ"ש וצריך רק 'חברמין' שיארגן את כולם ולעיתים תכופות זה קורה].

עכ"פ ההזדמנות עתה בידינו פעם אחת בשנה, לזכות לשבת ע"פ רבינו באמת, וע"כ אחי היקר אשר דבר רבינו בראש מעייניך תראה לנצל שבת זו במירב התועלת, החל מ'השלוש עליכם' והארת פנים לכל אחד מאנשי הצדיק, (וע"ז עיין באריכות במאמר 'נקודת החבר' של הר"ר ראובן שיף הי"ו) ולאחמ"כ התפילות בכח ובכוונה יחד עם כלל אנ"ש, האכילה שבת שכולה קודש, הזמירות של שב"ק, הקימת חצות, הפעלד, הריקודים, סעודות שבת בצוותא וכן הלאה. אי אי איפה זוכים לכזה תענוג לכזה מעין עולם הבא? רק אצל הצדיק ואנשיו כשמתוועדים יחדיו, אשרינו! אשרינו!

כמובן שיש כאלו שלא מבינים בכלל על מה מדברים, כי ב"ה הם זוכים להכניס כל שבת את רביה"ק אצלם בביתם, מדברים עם ב"ב מרביה"ק עצותיו ותורתיו הק' והנפלאות, שרים את ניוני אנ"ש בערגה עצומה, קמים באשמורת ושופכים לבם מתוך רצונות וגעגועים לה' יתברך, רוקדים הרבה וכו', בקיצור כל חיותם ושמותם בשב"ק הוא בהתקשרות לרביה"ק במחשבה דיבור ומעשה, א"כ אדרבה אלו ביותר מחוייבים להשתתף ולהאיר לשאר החברים את אור רבינו ותלמידיו באופן ש"התלמידים יעשו תלמידים" בבחי' 'ומקבלין דין מן דין' להפיץ אורו ולהגדיל תורתו ביתר שאת וביתר אז עדי נזכה להיות אפויים בלבנו.

ולסיום כשכל אחד חוזר לביתו במוצ"ש יקח עמו משהו חוץ מההתערות דלעילא שזוכים בעצם השבת הזו, אם זה להסתופף יותר בין אנ"ש בתפילות, בחבורות וכו' אם זה להגיע לתפילה מוקדם ובכח, או בזמירות, בקימת חצות, ולהאיר מרביה"ק יותר בביתו בלימוד ספריו הק' אך לקחת משהו שישאר 'רשימו' של כזו שבת נפלאה לכל השנה כולה, ולא לתת לזה לעבור ולחלוף אלא לבנות כלים לאגור אוצרות לכל החיים, ושיקויים בנו הדיבור 'רק תהיו כחסידים שיודעים למה הם נוסעים ועם מה הם חוזרים'...

א גוט שבת.

אברכים יקרים! אחים לדעה! אשרינו שזכינו להתכנס לשבת נפלאה זו.

עדיין לא מש מזכרוננו ועדיין מודהה בכל אחד מאיתנו, ההתעוררות הנפלאה מושבת ההתעלות הקודמת שהתקיימה בשבת תרומה תש"ע בשיילוב סיום ליקו"מ, איזה דיבורים נפלאים, איזה ריקודים, הזמירות שבת בנוסח - הלב הברסלבאי, 'הנעור בלילה' וכו'. מי שהיה שם לא שואל שאלות אם לנסוע ולמה נוסעים וכו', איך אומרים "תמונה אחת שווה אלף מילים" [דרך אגב ר' יצחק ברייטער אמר כי עיקר מה שקרב אותו מכל המכתבים ששלחו לו אנ"ש היה הדיבורים של ר' שמשון ברסקי שכתב לו "אם יזכה לבוא למחנינו יבחין בין האמת לשקר. כי הרגשות אי אפשר להסביר וא"א לכתוב, אלא כשתבוא לכאן ותהיה בין אנ"ש תרגיש את נועם ומתיקות אור הצדיק, כי הרגשת הלב א"א לצייר בכתב]

אבל אעפ"כ בכל זאת למה נוסעים? ומה חסר לי שבת התעלות זו? הבה נתבונן יחד, הרי רביה"ק אמר "אל תהיו כחסידים שאינם יודעים למה הם נוסעים ועם מה הם חוזרים" אם כן מה באמת? מה לי ולשבת זו?

אגב שחתי בשבוע זה עם חסיד אחד מחו"ל שהחל להתקרב לאנ"ש, וספרתי לו על השבת הזו, הלה שאל אותי מה מיוחד בשבת הזו האם יש איזה תוכניות מיוחדות, ניסיתי קצת להסביר לו על "הנעור בלילה" יש דרשות וכו' אך הוא בשלו, נו בשביל זה עושים שבת? אין איזה שהוא תוכנית, סתם יושבים לאכול בליל שבת ודרשה מאחד המשפיעים וחוזר חלילה בבוקר וזהו! ואז הבנתי את הנקודה, וניסיתי להסביר איך שכולם יחד מתפללים תפלה בכח ואח"כ הריקודים, ואחר מכן הזמירות ה'אשת חיל' בניגון הידוע כולם ביחד בהתעוררות נפלאה. הלה שמכיר היטב את ה'אשת חיל' שלנו כבר הבין הכול. לא היה צריך יותר הסברים כשהרגש נפתח הלב מתחיל לעשות את שלו, וכבר החל משתוקק להכלל בהאי קיבוץ של אנ"ש, כבר הבין הכל ...

ובכן מה באמת מקבלים בשבת זו, ומתי נוסד מושג זה? אנו מוצאים כבר מאז ומתמיד שחסידות ברסלב לדורותיה היו מתקבצים אנ"ש יחדיו, אם זה בשבת חנוכה, בשבועות, עוד אצל מוהרנ"ת לאחר פטירת רבינו ז"ל, אם זה בעוד הזדמנויות [שלא לדבר על ר"ה, שעל זה אמר רביה"ק איש בל יעדר וכו' וכו'] וכן פה בארה"ק ב'שבת חנוכה' במירון וכו', ויש על זה כמה סיבות: א) עצם ההתקבצות הינו קיום הצוואה הנוראה "רק אתם תחזיקו עצמכם יחד אז תהיו אנשים כשרים." ב) הרי ודאי שאם אנ"ש מתקבצים יחדיו והמטרה היא לגלות לקבל ולהאיר את אור הצדיק בינינו, ודאי שזה הכוונה שבת אצל הצדיק שהוא כמו תענית מושבת לשבת (ליקו"מ) ועוד יותר מזה "השבתות ששובתים אצלי הם כמו שבעה פעמים תענית מושבת לשבת (חיי"מ). ג) זהו הזדמנות פז. שכל אחד יכול להתעורר ולחיות שבת אמיתית של ברסלבער חסיד, שהרי לכ"א בביתו יש כח המכריח מכל מיני צדדים, אם זה מב"ב ואם ובעיקר מניעות

פרפראות ורמזים לשבת קודש הבעל"ט

פרשת משפטים שנת תשע"ב – ת'קבלו ש'מחה ע'צומה ב'יותר

הר"ר אברהם שלום שישא

במקום שרשב"י שכיח אין שום ניצוץ דין יעו"ש בארוכה, וידוע בספרים הקדושים כשיש ביטול היצה"ר אזי יש שמחה וזהו הכנה גדולה לקראת ימי הפורים הבעל"ט. וראה בלקו"ה (ברכת הריח ה"ד, כ"ה) שעכשיו ההתחלה של הקדושה שאנו צריכים להמשיך עלינו הוא מפורים, והתחלת הנס והשמחה של פורים אנו מתחילים מפרשת שקלים, כי עיקר הנס של פורים היה על ידי שקלים שנותנין ישראל יע"ש. ולפי הנ"ל אתי שפיר הרמז במדרש תנחומא (פרשת תשא אות ג') שהקב"ה אמר לו למשה רבינו ע"ה: חייך כשם שאתה עומד עכשיו ונותן להם פרשת שקלים ואתה זוקף את ראשם כך בכל שנה ושנה שקוראין אותה לפני כאילו אתה עומד שם באותה שעה וזוקף את ראשן יעו"ש. והרמז בזה שהשמחה הוא בראש כמ"ש ושמחת עולם על ראשם (ראה ליקו"מ תו' כ"ב. ט'), ומשה רבינו ע"ה משפיע שמחה לבני ישראל בחי' אור צדיקים ישמח [מש"ה ר"ת הוא משפיע שמחה] ועל ידי האחדות שבין כלל ישראל שנעשה ע"י נתינת מחצית השקל כמבואר בספה"ק עי"ז, וע"י שנכללין יחד כל הנפשות עי"ז נעשה שמחה ע"י צדיק הדור (עיין היטב ליקו"מ תו' ס"א) ולכן בפרשת שקלים הרומו לכליות בני ישראל יחד הוא זוקף ראשן דהיינו משפיע שמחה לכלל ישראל.

ובסה"ק שפת אמת (פרשת תשא תרמ"ח) כותב: והשבת נותן האחדות כמ"ש דמתאחדין ברזא דאחד ואז הקדושה מתגלה בקהל ישראל, קודש הוא ליכס ר"ת

קהל יעו"ש.

שקלים ר"ת יזכו לקבל ק'דושה מ'תוך ש'מחה. ויש לרמוז עוד שקלים בגי' לילית שע"י נתינת שקלים מבטלים את הקליפה הנ"ל שגורמת יללה ועצבות רח"ל.

שמעון ר"ת: ניבטל מ'הרה ע'צבות ומרה ש'חורה, וגם ר"ת: נ'שפע ע'לינו ש'שון ו'שמחה מ'רובה.

ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר' – הסו"ת עם המולל בגימטריא מ'ירון.

ויעזור השי"ת שנוכח לנצל את השב"ק הבעל"ט מתוך נחת ושמחה מרובה, ולקבל כל ההשפעות טובות ברוחניות ובגשמיות ולהתקרב להשי"ת לעבדו באמת ובתמים כל ימינו לעולם בהתקשרות להגמ"ח זיע"א ונוכח לביאת גוא"צ במהרה דין אכ"ר.

כתוב בפרשתנו – "שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך אל פני האדון ה'".

הר"ת של ש'לוש פ'עמים הוא: פ'רשת ש'קלים.

הר"ת וסו"ת של 'פעמים' הוא ר"ת: פ'רשת מ'שפטים.

הסו"ת של 'שלוש' פעמים הוא ר"ת: ש'בת מ'ברכין.

ר"ת של ב'שנה יראה זה י"ב ורומז לחודש אדר שהוא חודש ה"ב מניסן שהוא ראש חדשים.

סו"ת פעמים בשנה יראה הוא ר"ת: ה'תקבצות מ'ורשת ה'נחל.

ר"ת וסו"ת תיבת 'פעמים' הוא פ'ורים מ'גיע.

"יראה כל זכורך – אל פני האדון ה'", ואיתא בזה"ק מאן פני האדון – דא רשב"י.

הרי לנו רמז להתקבצות בשבת זו בהיכלא של התנא האלוקי רשב"י זיע"א.

ביטול היצה"ר והדינים

יש לקשר במכנה משותף שבת פרשת שקלים – משפטים – מ'ירון שבכולם מצאנו ביטול היצה"ר והדינים.

א. שבת – ידועים לכל דברי הזוה"ק [שאומרים בליל שב"ק לפני ברכו] "כד עיל שבתא איהי אתיחדת ואתפרשת מסטרא אחרא וכל דינין מתעברין מינה" היינו שאין שליטה להסט"א ולכל הדינין.

ב. שקלים – מובא בספר המדות [צדקה סוף ח"ב]: על ידי נתינת שקלים ניצול מ'יצה"ר. [וראה גם בלקו"ה הל' ציצית ה"י].

ג. משפטים – ראה ליקו"מ (ח"א תו' ט"ו) שקאי על המשפט שאדם דן ושופט את עצמו את כל עסקיו, וכשיש דין למטה אין דין למעלה וזה מסיר מעליו כל הפחדים עי"ש היטב, וידוע שעיקר היצה"ר הוא מהדינים (ראה ליקו"מ ח"א תו' ע"ב).

ד. איתא בזה"ק (פרשת ויחי דף רי"ח ע"א)

לקדושים אשר בארץ

חקר קברי צדיקים בא"י

שמואל מאיר חשין

סודות במירון

מאמר זה מוקדש למאות אנשי שלומינו היקרים דאתין ומתכנשין לקראת שבת מלכתא פרשת משפטים - שקלים תשע"ב להתאחד בצוותא הדא בצל קדושת התנא האלוקי הרשב"י במירון. כשמקום ההתכנסויות, התפילות והסעודות, נקבע במעלה ההר במתחם בו שכן בעבר כפר מירון העתיק בין קבר רבי יוחנן הסנדלר לבית הכנסת העתיק של הרשב"י.

חושבני כי מצפים כאן הפתעות אפילו למירונו'ער הוותיקים, כאשר יגלו כי גם במקומות מוכרים למדי ניתן לגלות ולמצוא כי מסתובבים אנו בשטח היסטורי שידע שינויים מפליגים במשך אלפי שנות קיומו.

מזבח להקרבת קרבנות

הפעם נגיש מיד לגילוי מרעיש ומעניין, כי מול עינינו כאן, הסלע הענק "סלע מירון" המודקר משמאל לבית הכנסת העתיק של רשב"י הנמצא ממש לידנו מול חדר האוכל, הוא לא פחות ולא יותר, 'במה' קדושה, שעליה הקריבו בני ישראל את קרבנותיהם לאבינו שבשמים לפני הקמת "משכן עלי" ולפני שנאסרו הבמות בישראל. וכך מעיד לנו תלמיד הרמב"ן במאמר "תוצאות ארץ ישראל": "וישם בית הכנסת לר' שמעון בן יוחאי, בנין מפואר מאד, ושם אבן גדולה חלולה מראשה עד למעלה קרוב לארץ, אומרים כי שם היה מזבח, והדם היה שותת ויורד דרך אותו מקום חלול"

השער שנפל ליד הארכיאולוגים

ואם בבית הכנסת העתיק עסקינו, היו מוקני צפת שסברו כי השיפוץ הארכיאולוגי שנעשה לפני כמה עשרות שנים בשער בית הכנסת גורם רחמנא ליצלן לעכב את ביאת המשיח. ואם תתמהו מה הקשר בין שיפוץ בית הכנסת לגאולה העתידה, הדבר קשור במסורת עתיקה שהיתה רווחת אצל יהודי הגליל, שכאשר יפול וייהרס שער בית הכנסת הזה, מיד יבוא משיח!!! וסימוכין לדבר מצאו במאמרו של רבי יוסי בן קיסמא (סנהדרין צח.): "שאלו תלמידיו את רבי יוסי בן קיסמא אימתי בן דוד בא... אמר להם לכשיפול השער הזה ויבנה ויפול ויבנה ויפול ואין מספיקין לבנותו עד שכן דוד בא..."

שער זה אכן היה מט ליפול, וסיפור נורא מספר תלמיד רבינו עובדיה מברטנורא שהשתטח על קברי הצדיקים בשנת רנ"ה, כי שלש שנים לפני ביקורו, בשנת רנ"ב (שנת גירוש ספרד וגילוי אמריקה), התחיל השער ליפול והסדק שהיה במשקוף העליון התרחב. הדבר גרם לשמחה עצומה בקרב תושבי האיזור ואף תיקנו לכבוד האירוע יום משתה ושמחה! וכלשון התלמיד: "עוד ראיתי בית הכנסת מר' שמעון ב"ר יוחאי זצ"ל וגם הוא בנין מאבנים גדולות אבל עתה הוא חרב ולא נשאר ממנו רק כותל אחד ואומרים אנשי ספיי"טה (צפת) כי מקובלים הם כי כאשר יפול הכותל ההוא אז יבא משיחנו במהרה בימינו. והודג לי כי בשנת גירוש ספרד נפלה השאי"י"טה בכותל ההוא והתחיל לנפול ואז עשו אנשי ספיי"טה יום משתה ושמחה". אין לנו עסק בנסתרות, אך למרבה הצער, לא רק שהגאולה לא באה בשנה זו, אלא שנה זו חקקה בהיסטוריה היהודית כשנת גירוש ספרד והצרות האיומות שבאו בעקבות כך.

הסדק הרחב נשאר על מכונו מאות בשנים, כשאנשי צפת עוקבים אחריו לראות האם שוב הוא מתרחב והאם ישנו עוד רמז לביאת המשיח. באמצע המלחמה בשנת תש"ח קרה הדבר ואחת האבנים המהוקקים את השער נפלה ממקומה, מה שגרם לחשוב כי הגאולה מתקרבת, אך שוב, במקום הגאולה קיבלנו גלות חדשה, גלות רוחנית איזומה בדמות המדינה הציונית שהשתלטה עלינו וגזרת עלינו גזירות חדשות לבקרים. יצוין כי היו מגדולי ישראל שאמרו כי שנת תש"ח היתה עת רצון לגאולה השלימה ובאו הציונים והחליפו את בן המלך בכך השפחה וד"ל. כמה נדהמו אנשי הגליל ביום מן הימים לראות את הארכיאולוגים באים 'לשפץ' את השער, משמאלו 'מוסיפים' חלון 'חדש', מרימים את המשקוף השבור ואף מהוקקים אותו בקורת פלדה... כעת גם זקני צפת מודים כי הגאולה תלויה ועומדת ברצון השם יתברך, ורק כאשר יעלה במחשבתו לגאלנו הוא ישלח לנו את משיח צדקנו בב"א, גם אם פלדה חזקה מונעת את השער מליפול...

בקעת הדיגרים

מעברו השני של בית הכנסת משתרעת בקעה אשר בטבורה מערת התנא רבי יוסי בן קיסמא. יש הטוענים כי בקעה זו התמלאה פעם על גדותיה בדיגרי זהב, וכפי שמסופר במדרש רבה (שמות נב, ג): "מעשה בתלמיד אחד של ר"ש בן יוחאי שיצא חוצה לארץ ובא עשיר, והיו התלמידים רואין אותו ומקנאין בו והיו מבקשים הן לצאת לחוצה לארץ, וידע ר"ש והוציא לבקעה אחת של פגי מדון (יש גורסים פני מרון) ונתפלל, ואמר 'בקעה בקעה! מלאי דיגרי זהב! התחילה מושבת דיגרי זהב לפניך, אמר להם אם זהב אתם מבקשים הרי זהב טלו לכם, אלא היו יודעין כל מי שהוא נוטל עכשיו - חלקו של עוה"ב הוא נוטל, שאין מתן שכר התורה אלא לעוה"ב הוי ותשחק ליום אחרון".

מושב הזקנים וישיבת בר יוחאי

ונחזור למתחם בו אנו נמצאים, מול הכניסה המרכזית ישנו בנין שנבנה לפני כמאה שנה בצורת חי"ת, עבור "ישיבת בר יוחאי" ו"מושב הזקנים" של מירון. במשך שנות דור למדו כאן יהודים בעלי צורה שאיוו למושב להם בית זה כמושב זקנים עבורם, בו העבירו בכבוד את שארית חייהם ולאחר פטירתם נקברו בבית העלמין הישן הנמצא משמאל לכניסה לקבר הרשב"י סמוך לדירות של הרב שטרן. המקום אף מוזכר רבות בספר ימי שמואל, אשר לעיתים קרובות הסתופפו בו אנשי שלומינו, אם לסעודות ולינה או לשיחות חיווק עם זקני אנ"ש ששהו במקום, כמו רבי שלמה

קום המדינה חלק מהכפר הערבי אשר תושביו נמשו אותו במלחמות תש"ח ואז נכנסו יהודים לגור שם.

בזמן ההוא היה כל מושב מירון רק בחלק העליון הזה, למטה בקושי החלו בבניית שורת דירות אחת - זו השורה היכן שמצויה הדירה שנכנס בה בסופו של דבר. כל החלקים הנוספים של הכפר למטה לא היו קיימים כלל. בהגיע ר' שמואל למירון קיבלה אשתו עבודה של מבשלת במוסד ישיבת בר יוחאי הסמוכה לבית.

אותה הדירה הקטנה של ר' שמואל הפכה בימי ל"ג בעומר למרכז פיקוד אדיר וכמעט יחיד באזור, החדר הקדמי הגדול רופד במזרונים ככל יכולת קיבולו ועליו ישנו רבים מאורחיו של רשב"י בשיטת 'כל הקודם זוכה' וכל כמה שעות התחלפו האורחים. כמציב זה, כאשר החדר הקדמי היה תפוס, הייתה זוגתו של ר' שמואל סגורה בחדר הפנימי במשך כל המעט לעת מבלי יכולת לצאת, היא ובנותיה הקטנות, (בהם חמותי תחי' אשר ממנה נודעו לי כל הפרטים כאן), אבל על הזכות לחלק מזון ומשקה לאורחים לא ויתרה, במשך כל היום הקדוש של ל"ג בעומר עמדה בחדר הפנימי והכינה שם את האוכל ככל שידיה משגת, ומן החלון שבחדר זה התבצעה החלוקה לכל הפושט יד. וזאת לדעת שמדובר היה בתקופת הצנע הקשה, בה חילקה הממשלה מכסות קטנות של מצרכי יסוד בפנקסי תלושים לפי מספר הנפשות שבבית, היתה הצדקנית חוסכת את הסוכר חודשים רבים ושומרת לל"ג בעומר. עדיין זכור לחמותי תחי' איך היו האנשים תמהים ואומרים כלא מאמינים: 'זיסע' תה גיבט מען? (תה 'מוטק' מחלקים?) שכן בכל מקום אחר היה התה תמיד בלי סוכר.

ר' שמואל גר שם כשנתיים תוך כדי שרוב אנשי הכפר מתאכלסים אט אט בכפר התחתון, אך את ר' שמואל לא עניינו עסקי הכפר כלל וכלל, הוא צריך את רבי שמעון ותו לא. לילה אחת נפל דבר במירון: אחרוני בני הכפר השלימו את מעברם לביתם החדש, ומשפחת הורביץ נשארה יחידה ומבודדת בלב הישימון, כשמסביבם חושך ואפילה, ואף לא שכן אחד לרפואה. עם עלות קרני השמש הראשונים החליט ר' שמואל שהמצב הוא בגדר פיקוד נפש מפני

חיות היער וגם החיות מהלכי על שתיים תושבי הכפרים הערביים הסמוכים. או אז עבר להתגורר בקצה הכפר התחתון, בדירה האחורונה בשורת הדירות, דירה של חדר אחד בלבד, מוקפת מכל צידה שממה מפחידה, אבל מבחינתו של ר' שמואל אין טוב ממנה, זו הייתה הדירה הקרובה ביותר לציון הקדוש.



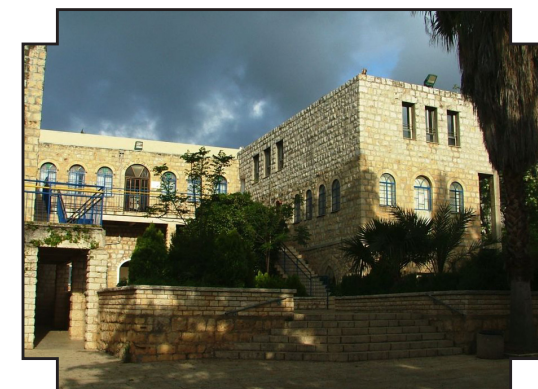
בית הכנסת העתיק, לשמואלו סלע מירון



המזבח מזמזם הבמות



מירון העתיקה כפי שנשקפת מסלע מירון



מושב הוקנים וישיבת בר יוחאי

קאוולר שהתגורר כאן בחדר משלו ועוד.

רבי שמואל מספר ביומנו אודות 'זונדל' מהמושב זקנים שנהג להאצר את רגליהם של אנשי שלומינו והפריע להם בכל הזדמנות שנקרתה לפניו. לשיא הגיעו הדברים כאשר ביום מן הימים הגיעה קבוצת מבקרים למקום, ורבי יצחק מנדל מאנ"ש התבקש לעשות 'מי שברך' לאחת הנשים כשתרומתה 'חצי פונט' משולמת במקום בכדי לשלם לסבלים שיבואו נאדות מים ממעיין המגידו למלאות את המקוה שבחצר הציון. כאשר נודע הדבר לזונדל שלה את אחד הגבאים לתבוע את חצי הפונט המגיע לו... וכאשר לא הסכימו לגזילה זו הלך ושבר את כדי המים מכתפי הערביה שהביאתם. ה'שייך' של הכפר קרא מיד לגבאי והכה אותו במנעלו באמרו: "אתה חכם רק לקחת כסף, הם חכמים יושבים במסירות נפש על הציון הקדוש לעסוק בעבודת ה', אתה צריך לשלם להם כסף, ואתה רוצה עוד לקחת מהם החצי פונט, אם תעשה להם איזה רעה אאסור אותך בנחשתיים..." ומני אז פסקו ההצקות.

בית רבי שמואל הורביץ

רבים מבינינו מכירים את הבית במושב מירון הסמוך ל'פריד' בו התגורר עשרות בשנים הרה"ח ר' שמואל הורביץ זצ"ל. אולם מעטים הם היודעים כי בשנים הראשונות התגורר ר' שמואל כאן בתוככי המתחם, בבית אשר קיים עד היום בדיוק ממול קבר רבי יוחנן הסנדלר. עד לשנים האחרונות הדירה הייתה קיימת כמעט כצורתה המקורית, היתה זו דירה חד קומתית בת שני חדרים, חדר קדמי גדול אשר ממנו נכנסים לחדר הפנימי הקטן יותר, אולם בקצב השיפוצים וההתפתחות האדירה של כל הסביבה, לא ידוע לכותב השורות אם המקום עדיין קיים כהיום, ואולי בנסיעה זו ניווכה בזה.

הקשר העמוק של ר' שמואל למירון התחיל כבר מימי ינקותו כפי שמתאר בארוכה ב'ימי שמואל', אך למגורים קבועים במקום זכה רק בהמשך חייו. היה זה לאחר שובו מן השבי הירדני כאשר

הגוישה לכותל המערבי נחסמה בפני יהודי הארץ, או אז חיפש והשתוקק ר' שמואל למקום קדוש כמנהגו בימי העיר העתיקה שם זכה לקרבת אלוהים בכותל המערבי. ואכן לאחר זמן מגורים קצר בשכונת קטמון הירושלמית קנה מאת החסיד ר' נתנאל תפלינסקי זצ"ל את דירתו זאת אשר במירון ועבר לשם עם משפחתו. בתים אלו היו לפני

בית הגזים

במדור זה נביא בעז"ה מידי פעם, דברים גזוים מתולדות ימי אנ"ש לדורותיהם, וכן שיחות יקרים וסיפורים נפלאים שאינם ידועים כ"כ.

למי שיש חומר המתאים למדור זה, מתבקש ליצור קשר עם ר' יהואל צוקר

הפעם אנו מציגים כתבה נדירה ומועניינת על חסידי ברסלב והשטיבל הברסלבאי בוורשא שנכתבה ע"י הסופר בנימין דאווידזאן שסיקר בזמנו כמה חסידויות בפולין. המקור באידיש, כאן הכתבה מתורגמת ללשון ק, במאמץ להיצמד לסגנון הכתיבה האותנטי מקורי. [בתוך סוגריים כאלו הבאנו ציטוטים מהמקור]

"די טויטע חסידים"

חדרי התבודדות - חדרונים קטנים שכל חסיד יכול להיכנס לשם ולהתבודד, לעשות חשבון הנפש.

כשמושה ברוך ברגמן מתבודד, שומעים את הגעוואלדענעס' (זעקות געוואלד) במשך שלושת רבעי שעה – "אוי אני חוטא! רבש"ע, תרחם על נשמה חוטאת, אוי אני חוטא, [אוי איך בין זינדיק]" – הוא צועק ללא הפסקה עד כלות הנשמה, עד שכמעט נשמתו פורחת ממנו.

בשטיבל, או כמו שאחרים קוראים לזה 'האומאנער בית המדרש', ממוקמים שלושה כאלו חדרי התבודדות. חדר אחד סגור עם מפתח, חדר זה עומד תמיד הכן לאחד מהגבאים מחשובי החסידים אף שלפי המובא בליקוטי מוהר"ן צריך לקיים את ההתבודדות בפעלד, כמו שכתוב בתורה "ויצא יצחק לשוחר בשדה". אולם באין ברירה כשדרים בעיר הגדולה הרחוקה מהפעלד צריך לפחות לתת חשבון נפש כל יום בחדרי ההתבודדות. כך חדרי העץ תפוסים תמיד.

איי גיוואלד נשמע החוצה בקול חזק שהלב מת מפחד. הקבועים שמגיעים תמיד לשטיבל כבר רגילים ליללות. אולם כשמוגיע אורח, תופסים אותו פחד וחלחלה בשמעו צעקות כאלו.

האומאנער חסידים שמחים שהם נשארו עניים.

בשטיבל החדש מתפללים מאות חסידים. גם זרים הבאים לראות את האטרקציה – הרבה מהם נדבקים אליהם, מכניסים אותם לעבודה...

ר' גמליאל – שזקנו המגודל ארוך מאוד – אומרים עליו שהוא בעל תשובה, מלפנים היה מנהיג בקבוצת 'פועלי ציון' השמלאנים, מקומו בשולחן העומד סמוך לדלת.

"געוואלד יהודים אל תתיאשו" זועק השלט מהקיר הדרומי. עוד שלט תולה על הקיר המערבי עליו כתוב באותיות גדולות "עבדו את ה' בשמחה" – יהודים היו בשמחה!

השלטים האלו נמצאים באומאנער שטיבל' החדש ברחוב נאוואליפיע 28.

'ברסלב' חסידים' 'אומאנער חסידים' 'טויטע חסידים' – זה היינו הך. מכנים אותם 'טויטע חסידים' מפני שכשרבם ר' נחמן מבראצלאוו – אומאנער רבי נפטר, הם לא קיבלו עליהם ממלא מקום. תלמידו ר' נתן לא רצה לשבת על כסא רבו, מאז הם נקראים 'טויטע חסידים' (חסידים מתים).

יש להם שיטות שלהם בחסידות. הם שונים מכל החסידים, והם מנוכרים על ידי הסביבה. באופן כללי הם נראים נמתנהגים כשאר החסידים. אולם לא כמו כולם הם 'האומאנער', הם לא מתערבים עם חסידים אחרים, הם אווזים את עצמם שהם במדרגה גבוהה יותר מאחרים. להיות 'אומאנער חסיד' זה כבוד, לא כל אדם זוכה וראוי להמנות עם האומאנער.

האומאנער שטיבל היה ממוקם שנים רבות בשלושה חדרים קטנים ברחוב 'דזשעלנא'. אחרי שנים של מאמצים הם יצאו מדחקותם ונכנסו לרחבות. הם קנו את בית הכנסת היפה והמשופץ ברח' נאוואליפיע 28 שיש לו כניסה פרטית.

בית הכנסת בנוי ברמה גבוהה ועשירה: הקירות, החלונות והבימה הכל ישן חדש [אלטני], מודה ישנה, אבל צבוע ומצוייר מחדש, הרהיטים – ספסלים ושולחנות, הם באמת ישנים, אבל בנויים חזק, להרים ספסל צריך שני פועלים. השמשות – מזכוכית מצוירת צבעונית. הכניסה, המדרגות, זה נראה כמו שונכסים להבדיל למלון 'האטעל-פאלסקי'. מול הכניסה ממוקמים

מוט'לה פיקעלניק – טיפוס מעניין, זה שתמיד בגילופין. הוא בעל עגלה, יש לו סוס ועגלה, ואחרי העגלה נגרר עוד קרון. הוא מוביל רהיטים, חציר [אויבסט], ומה שמזדמן. בפורים יש לו חזקה להיבחר ל'פורים רב'. הציבור מצפה כבר כל השנה לראות איך שה'ליץ' מנהל את ה'מלוכה'. הוא מקבל משלוחי מנות מכל הכיוונים – זורקים עליו מגבות, טלית-זעקלעך ישנות וקרועות, גארטלאך ועוד. אחרי כל 'חכמה' שלו הוא 'מקבל על הראש' כזו 'מתנה'...

המנהג אצל חסידים בתשעה באב לזרוק אצטרובלים [שטעכעדיקע] כדי שלא ליפול למרה שחורה. כך גם באומאנער שטיבל זרקו הילדים ללא הפסקה. כשרק התחילו לקרא "איכה" החלו לעוף הדוקרנים כמו יריות בשדה מלחמה. עצרו את הקריאה-הפסקה לדקה – זה לא עזר. אף אחד לא ידע לשית עצה בענין. כאן עולה לבימה ברוב ביטחון ר' זרח פלאטקין. "עולם שאא!" הוא צועק ונותן דפיקה על הבימה. – ר' זרח הוא אחד מחשובי הגבאים, יהודי

בעל הדרת פנים שיש לו השפעה גדולה על כל החסידים. מלה שלו זה מילה [הייליג]. הוא מכריז: רבותי, החלטנו שמרגע זה אם ילדו של אחד החסידים יעזי לזרוק דוקרנים אביו נזרק מהשטיבל לחודש ימים! באותו רגע נהיה שקט. בקהל המונה מאות אנשים, אף אחד לא פצה פיו. זה אומר – שכולם מסכימים. הזאטוטים הקטנים עוד לא נכנעו, המשיכו ליפול דוקרן, ועוד דוקרן ועוד אחד, עד שבבת אחת הפסיקו להיזרק. בשטיבל שרר שקט מוחלט. אם ח"ו ילד ישכח את האזהרה, יאלץ אביו לקום 'קבל עם ועדה' ולעזוב את השטיבל לחודש ימים –

באמצע הקינות. כשהבעל קורא אוחז בפרק השלישי "אני הגבר" מתפרץ לו נחמן הקטן – ילד כבן 10 בנו של ר' זרח בכבודו ובעצמו, וזורק דוקרנים אחדים בבת אחת ישירות אל תוך פניו של הבעל קורא. ר' זרח שם לב לזה, מתרומם ממושב, יורד מהבימה כשעיני כל הציבור מרותקות אליו, ומלוים אותו ברחמנות גדולה. הוא יוצא מבית המדרש.

מאז דוקרנים באומאנער שטיבל בתשעה באב – הם בבחינת "כל יראה וכל ימצא".

ארכיון, תרגום ועריכה: י. מ. צוקר

מי שנקלע לתפילה של שבת, שומע איך ר' אהרן לומד ומסביר את ה'סיפורי מעשיות' של ר' נחמן - 'מעשה מבן מלך' ואחרים. לפני קריאת התורה, אחרי שחרית הוא עולה על הבימה עם יראת כבוד גדולה, בשטיבל משתרר שקט. ר' אהרן פותח את פיו – מפיק המרגליות הוא יכול למשוך לקרב [צו ציען] אפילו משומד. הציבור נהיה מחושמל [עלקטריזירט].

פרט מענין הוא ר' שלמה יהודה – אחד מחשובי החסידים – הוא השחיר את עצמו והגיע לאומן לציון הק' של רבי נחמן.

כשר' שלמה יהודה נעמד להתפלל מעריב ומתחיל 'והוא רחום' נרעדים הקירות. מעריב פשוט ביום חול נשמע אצלו כמו ליל יום כיפור. לאחר התפילה מתקיים ריקוד "אם אין אני לי מי לי", "אם אמרתי מטה רגלי" – ניגונו של הלוכלינער רב. הריקוד אורך בין רבע לחצי שעה, יידן זייט אייך ניט מייאש' – יהודים אל תתיאשו! כאן בגלות המרה צריך להתחזק בביטחון באמונה. "אם אמרתי..."

חסדך ה' יסעדני" – מורמים הרגליים היהודיות הצנומות, עם נעליים בוציות, הבוץ מועף לגובה.

כך מתחבקים יד ביד. אחדות, אהבת ישראל, זה הסוד של האומאנער חסידים, אפילו כשאין בבית לקנות לחם לא עלינו, או לשלם דמי שכירות חודשיים, חייבים להיות בשמחה! לא שמחה של הוללות אלא שמחה של 'בטחון' של אני מאמין בביאת המשיח'.

גבוה מאומנער חסיד אין. לא יכול להיות. מי שראה את פניהם, איך שהם זורחים, איך שהם מגרשים את העצבות, יכול היה לראות זאת במוחש (באשיימפערלעך).

שלמה יהודה מבלה את רוב ימיו בשטיבל. הוא לומד עם הציבור 'ליקוטי מוהר"ן', תפילות ר' נתן, סיפורי המעשיות, דף גמרא או עין יעקב.

כששלמה יהודה מתישב על מושבו הקשיח (אינו רוצה לשבת על ריפוד כדי לא ליהנות מהעולם הזה) הוא יושב שעות. הוא גומר שיעור אחד ומתחיל את השני.

למחזה הכי מעניין מגיעים החסידים ב'לא תבושי' בליל שבת. כולם מוחים כפיים, ורוקדים בהתלהבות גדולה ביותר.

זה קרה בליל שבת אחד, לילה חורפי, כאשר לאחר מות מפקד המחוז [מרשל] פילסודסקי עלה הגנרל רידז-שמיגלי והכריז על שחרור אסירים רבים. כשהציבור עמד 'שמונה עשרה' התגנבו לשטיבל כמה "משוחררים". הם אימצו לעצמם את מעילי החורף [פאלטענעס] היפים והחדשים ביותר, ונעלמו כלעומת שבאו...

מ'עט' האברכים

אלא מאי, לזה מתאים במיוחד ההגדרה של 'תרי הפכים בנושא אחד' כי באמת צריך כל אחד להיות שותף בחבורה קטנה שלו איתם הוא נפגש מידי שבוע בשבוע, ומתחזק ביחד עם חבריו המיוחדים לגילו ולאופי חברתו, אולם מצד שני עליו לאחוז החבל גם מצידו השני ולהיות שותף בחבורה הגדולה הכוללת, ואז יכול האברך מבית שמש' להאיר באברך ד'ברכפלד', והאברך מביתר' יאיר באברך מ'עמנואל' את הנקודה השייכת לחבורתו בעת הזאת, ונקודת החבר' שכ"כ דיבר רבינו על זה להאיר בחברו את הנקודה השייכת ללבו בעת הזאת אינה דווקא חבר לחבר, ואדרבה כשמאירה חבורה אחת את הנקודה השייכת לליבה בעת הזאת אשר נדבר בה בין חבריה - לחבורה אחרת והיא מקבלת מזו האחרת את הנקודה השייכת לליבה וכו' וכן הלאה, מזה נמשך השלמות המיוחדת לכלל החבורות ולכלל חבורה וחבורה בפני עצמה מדינה ומדינה ככתבה ועם ועם כלשונם.

ולזה רבה מאוד התועלת משבת התאחדות כללי כזה, ולכן שומה עלינו להשקיע את מירב כוחותינו להוועד יחד עם חברינו מהחבורות האחרות לקבל מהם, עדי נגיע לשלימות האמיתי ולהתקרב באמת לצדיק האמת "מר דרור", ולהנצל מקליפת המן עמלק אשר כל מהותו פירוד כידוע (ישנו עם מפורז ומפורד) ולזכות לקדושת מרדכי ואסתר אמן.

אחד מהחבורה שמואל דוד שטרנפלד

אל מעלת כבוד חברינו ידידנו היקרים קוראי גליונו הנפלא "מימי הנחל" האוהדים יחד בצילא של חבורת קדישתא ד'מורשת הנחל' של רבינו הק' הננמ"ח זיע"א. שלום רב!

אחדשה"ט קודם כל דבר, רציני להודות מעומקא דליבא למנהלי וראשי חבורתנו ובראשם הר"ר אליעזר בורשטיין שליט"א ובנו ר' נתן יוסף הי"ו, ואתם הר"ר אליעזר קירשבוים הי"ו אשר השליכו עצמם למימי הנחל' נובע וארגנו לנו את שבת ההתאחדות הנפלא הלוזה, וזה נדבך נוסף בשורת הפעילויות אשר זכינו להם במשך כל השנה בחבורות וכינוסים וכו', ועל דא אמינא לפעלא טבא איישר, ותזכו להמשיך אפיקי דעת ממעין הנצחי אמן!

אמנם אשר עלה על לבי בפרוס השבת הוא, הענין אשר בבחינת שני הפכים בנושא אחד הוא, שמצד אחד יש ענין בחבורות קטנות 'כתות כתות' כמו שאמר רבינו"ל, ורבה מאוד התועלת בזה כי האחדות והגיבוש השורר בכיתות ובחבורות קטנות, והרגשת השותפות שכל אחד החסר פעם אחת מרגישים בהעדרו, אינה דומה לחבורה גדולה מאוד אשר כל אחד בעצמו נבלע בהמון ואינו מורגש כלל, וגם לפעמים אינו מוצא את מקומו וכו' כידוע.

ומצד שני גדול מאוד ענין 'דיבוי הבתים' וברוב עם הדרת מלך, ואף בחינה של אחדות מיוחדת יש בזה אשר יחד כולם באים כאחד, האברך מצפת ואלעד עם אברכי ירושלים וב"ב וכולם מתקשרים יחד, ואין כח הציבור המאוחד ככח היחיד ואף ככל שגדלה החבורה הולך כוחה ומתחזק, דלא

לכבוד הגליון הנפלא 'מימי הנחל' שלום רב!

אבקש לפרסם מכתב זה לתועלת הרבים, תזכו למצוות.

לכבוד אנ"ש היקרים די בכל אתר ואתר, רציני מעל במה זו לעורר את הציבור על נקודה חשובה מאוד והוא: ענין הצניעות. הנה כל אחד ואחד עובר עליו מעברים בתבערת המדורה של שבועים אומות, וכל אחד בוודאי מרבה בהתבודדות לה' שינצל מהתאוה, ובפרט עכשיו בימי השובב"ם מרבים בתיקונים וכו', ודבר יסודי מאד שצריך לתקן בענין זה הוא, שבני הבית ילכו בצניעות ושללא יכשילו ח"ו אחרים, כי איך יתכן שיעמוד 'ברסלב' חסיד' ויזעק לה' "העבר עיני מראות שווא" וכשבני ביתו יוצאים לרחוב הם מכשילות אחרים, אתמהה!! ואין אנו נכנסים לפרטים, כל אחד ישאל לרבו ע"ז ויצאי לך בעקבי הצאן, אבל בוודאי שהמהדר בצניעות מוסיף יראת

שמים לילדים ומכניס קדושה לביתו, וידוע מה שפסקו הביד"ץ פניה"ק שאסור לנשים לילך כל הבגדים הצמודים וכדו' אשר מכשיל מאד כידוע, וידוע הסיפור עם בת רבינו וה'טיכאלע', שאמר לה רבינו שבדורות שלנו המוחות חלושים וכל דבר קטן יכול לבלבל, וק"ו בדורינו 200 שנה מאותו דיבור מה נענה אבתריה.

ע"כ טייערע ברידער עורו נא והתעוררו נא והתחזקו נא בסוף ימי השובב"ם האלו, בעת חשבון הנפש איך לתקן עצמנו בענייני הקדושה, בל נשכח את עיקר מצוות הנשים שהקב"ה אמר לחוה בעת שבראה "היי צנועה", ונקפיד שבני ביתנו ילכו בגדים רחבים וארוכים בענין שלא יכשילו בצאתן לרחוב, ובזכות זה בוודאי נזכה לבנים ת"ח וצדיקים אמת'ע ברסלב'ע חסידים.

הכותב וחותם מ. ה.

ואלה יעמדו על הברכה

ידידנו היקר הר"ר

בנימין ויצהנדלר

הי"ו

ידידנו היקר הר"ר

שלמה הכהן ליפשיץ

הי"ו

חברנו היקר הר"ר

ישראל יעקב שפירא הי"ו

לרגל הולדת הבת למז"ט

חברנו היקר

הר"ר שמעון דוב בראנדסדארפער הי"ו

לרגל שלישי למילה לבנו שלמה נ"י

ידידנו היקר הר"ר

נחמן יצחק דורנבלט הי"ו

לרגל הולדת הבן למז"ט

יתן ה' שובע שמחות באחלם, שייזכו לגדלם לתורה ולחופה ולמעש"ט, ולרוות מהם ומכל יו"ח מלא חפניים נחת דקדושה, מתוך נחת והרחבת הדעת וסייעתא דשמיא, ובכל אשר יפנו יעשו ויצליחו